

KRES

glasilo Zveze fantovskih
odsekov

LETO X. ŠTEV. 4.

»KRES«, GLASILO ZVEZE FANTOVSKIH ODSEKOV V LJUBLJANI. — Izhaja 1. vsakega meseca. — Izdaja Zveza fant. odsekov. — Tiska Misijonska tiskarna Groblje - Domžale (A. Trontelj C. M.). — Urejuje Fr. Jesenovec, Ljubljana. — Za uredništvo odgovarja A. Trontelj C. M., Groblje - Domžale. — Rokopisi se pošiljajo na naslov: Uredništvo »Kresa«, Ljubljana, Vodovodna 24. — Uprava: »Kres«, Rakovnik, Ljubljana VIII. Ček. rač. št. 17.871. — Naročnina: Letno din 20, pod skupnim ovitkom din 18.

IZ UPRAVE: Vsem, ki lista še niso plačali, smo priložili položnice ter jih vljudno prosimo, da se jih blagovolijo poslužiti ter čimprej poslati naročnino. Pripetilo se je več slučajev, da je kdo list naročil in tudi plačal, a ko smo mu ga poslali, nam ga je pošta vrnila s pripombo »Ne sprejme«. Zato prosimo vse, ki lista ne prejema v redu, naj nam čimprej sporoče, da poiščemo vzrok tej nerednosti.

UPRAVA KRESA, LJUBLJANA VIII.

Zveza fantovskih odsekov je uradno priznana pomožna četa Katoliške akcije v Sloveniji. Zato morajo njeni člani ustroj in delo Katoliške akcije poznati, da bodo mogli sodelovati z njo. Najbolje služi v to

KATEKIZEM O KATOLIŠKI AKCIJI Z RAZLAGO,

ki ga je sestavil dr. Alojzij Odar.

Dobiva se pri Zvezi fantovskih odsekov v Ljubljani in stane din 12.—.

Zveza fantovskih odsekov Ljubljana

Miklošičeva cesta 7.-I.

ima na razpolago

Zvezni tečaj	Din 5.—
Fantovski sestanek števil 1 do 12. Cene različne od din 2.— do din 5.—	
Mladčevski sestanek od števil 1 do 4. cene različne od 2.— do din 4.—	
Koledarček za leto 1938/39. Din 8.— (pri odjemu 10 izvodov din 7.—	
Dr. Al. Odar: Katoličani in različne vere	Din 7.—
Tekmovalni red in vaje za leto 1939.	» 7.50
Proste vaje za naraščaj	» 1.—
Telovadni in športni znak	» 3.—
Dr. Jože Jeraj: Vzori slovenskih fantov	» 15.—
Dr. Al. Odar: Temelji organizacij	» 9.—
Okrožnica Pija XI. o brezbožnem komunizmu z razlago dr. Al. Ušeničnika	» 6.50
Vprašanja in odgovori splošnih fantovskih tekem za l. 1939.	Din 1.50
Note za proste vaje za člane in mladce	» 2.—
Note za proste vaje za naraščaj	» 2.—

A. A.

KRISTJANOV APRIL

»O svetem Juriju visoko žito, leto plodovito.« Da bo tudi duši tako, napreduj tudi duhovna setev! Ves mesec je še čas za velikonočno obhajilo, vplivajmo na zamudnike!

1. *Venancij*, prvi škof v Solinu (Salona) pri Splitu. Kot misijonski škof prehodi dolino Neretve in Hercegovino, v Duvnem pa za vero umrje. — *Hugo* (Hubert, Dušan), umrl 1132. kot škof v Grenoblu. Bolel ga je želodec in glava 40 let!

2. *Cvetna nedelja*. »Hozana Sinu Davidovemu!« Pozdravljen Odrešenik! Ne daj, da bi te kdaj zatajili, kakor so te pozdravljali Judje, na veliki petek pa zatajili! — Isti dan *Franc Pavelski*, umrl 1507., čudodelec 15. stoletja, častilec Najsvetejšega in Matere božje. Njegovo vodilo: »Kakor ptica ne more letati brez peruti, takó se kristjan ne more dvigniti proti nebesom brez ponižnosti in čednosti.«

6. *Vel. četrtek*, Jezus postavi sv. Rešnje Telo in začne trpeti. Ljubimo sv. hostijo dejansko! — *Goduje Irenej iz Srema*, škof in mučenec okoli leta 300. Sava je pila njegovo kri.

7. *Vel. petek*, dan našega odrešenja. Božji Sin je zvesto izpolnil božje obljube, zato tudi mi zvesto izpolnjujmo njegove zapovedi.

9. *Vel. nedelja*, vstajenje Gospodovo. Naj nihče ta dan ne obleži v grobu greha!

14. *Justin*, apologet in mučenec, Rim 160. Filozof je modrost našel v evangelijih. Tudi danes se kristjani ne bojmo! »Jaz sem z vami,« nas hrabri sam Bog!

23. *Vojteh* (Adalbert, Bela), škof in mučenec 997., prvi Čeh — škof. Pokopan je v Pragi in ga časte za svojega apostola Čehi, Poljaki, Nemci in Ogri.

24. *Jurij*, mučenec 303., Mala Azija; častnik, patron vitezov in vojakov, junaški spoznavalec vere.

25. *Marko*, evangelist in muč. 68., nečak sv. Petra in njegov tajnik in spremljevalec, pozneje še Pavlov. Pokopan je v Benetkah. Ta dan se udeležimo prošnje procesije za blagoslov polja!

27. *Peter Kanizij*, cerkveni učenik 1597., 2. apostol Nemčije, jezuit, častilec Srca Jezusovega. Misijonari 40 let po srednji Evropi in napiše prvi katekizem.

26. *Varstvo sv. Jožefa in Mati božja dobrega sveta*. Oklenimo se »stebra družin«, slušajmo Marijin svet: Blagor njim, ki se drže mojih potov!

29. *Robert*, opat 1111., ustanovitelj cistercijanov, veje benediktincev. Cistercijani ali beli menihi imajo pri nas samostan v Stični, nekoč so ga imeli tudi v Kostanjevici.

Papežu Piju XII.

(Ob njegovem kronanju 12. marca 1939.)

Hozana, stokrat ave in evviva:
med množico se danes glas preliva.

Dvanajsti Pij, hozana,
evviva, novi naš vladar!

Glas trobent in vrisk fanfar,
množic spev, zvonov udar:

Pozdravljen, modri naš krmar!

Svetlo sije mu tiara,
blešči se beli hermelin;
vaticansko mesto plava
v morju lučic in sinjin.

Danes tvoja cvetna je nedelja.

Hozana in pozdravljen,
ave in evviva

med množico se silno glas preliva.

Cvetlic in vejic palmovih na pot
troši danes ti vesoljni rod.

Milijoni danes te slave,
milijon jih danes v tebi zre
veslarja v boljše čase.

To tvoja cvetna je nedelja.

Čutiš mar, da bo čez čas
prišla kruta Golgota nad nas?
Čutiš mar, da bodo ti milijoni

ravno oni,

ki težki križ ti nalože,
da neseš ga do Golgote?

Svetla se tiara

v trnje spremeni;

i tebe čaka žalost

kladivarja boljših dni.

Oče sveti, tebi

vdana smo mladina,

saj je v Vatikanu naša
druga domovina!

Slovenski fant, ostani zmerom zvest katoliši Cerkvi!

Škof dr. Gregorij Rožman:

Kaj pričakujem od slovenskih fantov

Dragi fantje!

Na vprašanje, kaj od vas kot škof pričakujem, bi najlaže in najbolj na kratko mogel odgovoriti: da boste pred svet postavili tako podobo fanta in moža, kakor ste opisani v Jerajevi knjigi: Vzori slovenskih fantov. Ako naj to misel določneje izrazim, pa kot najvažnejše in največje pričakujem od vas, da tako rastete in živite, da boste nekoč vsi vzorni katoliški možje in očetje. Nobena zadeva se mi danes ne zdi bolj važna, bolj pereča. Jaz, ki čutim odgovornost za rod, ki sedaj živi, in za rod, ki bo prišel za njim, z veliko skrbjo gledam, kako naše nove družine bolehajo, ker se že v velikem obsegu gradijo na lahkomišeln način. Od zakonske skupnosti, ki se sklene brez pravega pojmovanja o njeni

vzvišenosti in brez praktičnih osnov, pa narod ne more pričakovati zdravega življenja. Če mož in žena hočeta, da bosta mogla vzgajati nov rod, da bosta otrokom iz sebe mogla nekaj dati, morata najprej sama imeti trdna tla pod nogami. Njun duševni svet mora nekaj vsebovati, da bosta otrokom mogla kazati pravo pot k tistemu cilju, h kateremu smo vsi namenjeni.

Da pa bo iz naših družin moglo zadihati bolj zdravo življenje, se mora predvsem izpremeniti naziranje o družini, ki je danes v zelo širokem obsegu kaj površno in poniževalno. In to pričakujem od vas, dragi fantje, da se vi v vsem svojem naziranju in pojmovanju družinskega življenja tako visoko dvignete nad poulično pojmovanje, da boste nad mlakužo povprečnosti stali tako visoko, kakor Aljažev stolp stoji visoko nad Ljubljanskim poljem. Družina ni kaka nadležna posledica neke pogodbe ali dogovora ali kaj med možem in ženo, družina je košček raja, svetel žarek, ki še sije skozi zaprta rajska vrata v človeštvo. To je svetel in topel žarek, ki vsakemu rodu v njegove skrbi in težave prinaša nekaj veselja in toplega oddiha. Tako ozračje pa more dihati samo iz družine, ki ima svoje korenine v Bogu. Iz Boga smo in le tedaj je naše življenje vredno življenja, če družine vodijo svoj zarod k Bogu.

Bolj kakor na katero koli važno stvar se je na ustanovitev družinske skupnosti treba temeljito pripraviti. Vse drugo se more izpre-

meniti, ta pa je življenjska in najtrajnejša. Pri tem ne sme odločati ne lepota ne denar, čeprav ob prazni skledi ljubezen sama težko diha. Toda vse to se da nadomestiti z najvažnejšim, to je: duhovna zveza med možem in ženo. Duševno morata biti mož in žena med seboj povezana, le potem bosta mogla prav prenašati vse težave, ki so z vsakim družinskim življenjem združene, in jih zmagovati, ker ni zakonske skupnosti in ni družinskega življenja, v katerem prej ali slej ne bi bila mož in žena prisiljena napeti vse sile, da obvarujeta svoje gnezdece. Ta duševna zveza med možem in ženo pa je nekaj več kot zaljubljenost. Po njej se drug drugemu dasta, se drug za drugega žrtvu-jeta in s temi medsebojnimi žrtvami se bogati nov rod. Spoštovanje morata imeti drug do drugega — to je tisto trajno razpoloženje v zakonu, ki vedno ostane in skupno življenje vzdržuje na višini. Medsebojno spoštovanje med možem in ženo je tisti skalnati temelj, ki ga ne razrušijo ne viharji in nobene povodnji ne odnesejo. V četrty zapovedi je spoštovanje otrok do staršev ukazano kot prvi pogoj k zemski sreči. Isto velja za starše med seboj, med očetom in materjo. Kakor vsem vam želim vso družinsko srečo, tako tudi želim, da bi odnose med seboj in ženo gradili na spoštovanju, da se boste v zakonu dopolnjevali, da bo tudi v vašem zakonu »dvoje v enem«.

Prejšnji sv. oče, ki je gledal bolj daleč v svet kot mi, pravi, da je največja nevarnost za narode, zlasti krščanske, v tem, da so izgubili pravo pojmovanje o svetosti zakona in družinskega življenja. Da bi narodom pomagal pridobiti si nazaj to odredilno visoko pojmovanje družine, je izdal prelepo okrožnico »Casti Connubii«. Zakon ni kakšna pogodba napol trgovska, napol družabna, zakon ni dogovor, ki naj velja, dokler to prija nekemu mehkužnemu razpoloženju, zakon je zakrament, kakor sv. krst, sv. Evharistija. Kakor drugi zakramenti človeka podpirajo, tako tudi zakrament sv. zakona daje zakoncem potrebno moč — dejansko milost. Imejte to veličino zakona vedno pred očmi: zakon je zakrament.

Vsak ima pravico ustanoviti si družinsko skupnost in Cerkev prav v našem času vedno glasneje poudarja, da mora vsak moški s svojim duševnim ali ročnim delom toliko zaslužiti, da si bo v pravih letih mogel ustanoviti družino, da ne bo materi — ženi treba hoditi za kruhom, ko ima vendar v družini vse drugačno mesto. Je pa družinsko življenje neprestano združeno tudi z žrtvami. In najboljša priprava na zakon je: učiti se žrtvovanja. Zaradi te duševne priprave pa tudi zaradi materialnih vprašanj samih vam pravim: Varčujte v teh letih, da bo družinska skupnost, kadar koli si jo boste pač ustanovili, že imela ob sebi nekaj zaloga. Varčujte z denarjem, varčujte s telesnimi in duševnimi silami. Le kdor čil in ohranjen stopi v zakonsko skupnost, ji bo mogel dajati polno duševno in telesno življenje. Varčevanje z denarjem in telesom vam bo dalo srečen zakon, kdor pa iz kakršnih koli okoliščin v zakon ne stopi, mu tako življenje da srečno in lahko starost. Ne

morem razumeti fanta, ki brez kvante in pol litra vina ne more biti vesel, saj vendar eno in drugo pravo veselje le ubija. Kdor s tem trati mlade moči, zapravlja veliko bogastvo, ki ga bo v zakonu težko pogrešal.

Dragi fantje, rastite in živite tako, da boste zmogli, ko pride čas, ustanoviti družino po božji zamisli, da bo vsaka vaša družina košček izgubljenega raja.

Škof dr. Ivan Tomažič:

Slovenskim katoliškim fantom

Ob birmah, cerkvenih slovesnostih in drugih prireditvah sem v srcu vesel, ko gledam strnjene vrste naše mladine v ličnih lastnih krojih, v mirnem, a odločnem nastopu, v iskreni, z besedo in vedenjem se razodevajoči zvestobi do Boga, Cerkve in naroda. Vselej si mislim: Ni nam treba kloniti; za velikotedenskimi preizkušnjami bo našemu ljudstvu po ti mladini došel vstajenja dan.

Fantje! Vaše zvanje je, da se zmagovito bojujete v lastnih življenjskih bojih, ki ne ostanejo prihranjeni nobenemu mlademu človeku. Vaše zvanje je, da imate sebe v oblasti ter viteško čuvate dekliško čast. Vaše zvanje je, da neustrašeno branite pred sovražnimi napadi verske in narodne svetinje.

Vaše verno in brezgrajno, trezno in odločno katoliško življenje bo rešilo dobro ime slovenski mladini, pa bo Vam samim najboljša priprava na poklic, ki Vas čaka kot prihodnje družinske očete in gospodarje.

In zmaga od mrtvih vstalega Zveličarja bo Vaša zmaga!

V Mariboru, v predvelikonočni dobi 1939.

† Ivan Tomažič
škof lavantinski

Joža Dular:

Zemlja in ljubezen

(Dalje.)

IV.

Trikrat je že Ivanka poskusila zakuriti ogenj v ognjišču in vse trikrat je droben plamen samo liznil po smrekovih trskah in ugasnil. Čisto brez volje je že bila. Kaj ne bo, ko pa ji je te dneve po Lukeževem sejmu žalost iz vseh strani silila v srce. Kar pozabiti ne more Janezovega obraza, ko mu je njen oče povedal tiste trpke besede in jo s silo odvedel od njega. In Šimnove škodoželjnosti, njegovih prodirnih oči, ki so jo kar spekle in zazeble obenem, če so se le srečale z njenimi. Kako jo je potlej, ko je bil že malo vinjen, na vozu

lovil za roko. Kako ji je ponujal svileni ruto in srce, ki ga je bil kupil na sejmu. Oboje je vzela, ker je oče tako hotel. Toda že drugi dan, ko je prala na Krki, je razdrobila rdeče srce in ga vrgla ribam, da so ga pojedle. In tisto ruto bo sežgala. Nobenega spomina noče od Šimna, ker ji hoče po sili vzeti njeno srce.

V kuhinjo je stopil oče.

»Ivanka, kje so mati?«

»Na njivo so šli.«

»Povej jim, da grem s hlapcem na Gorko reber! Pred južino ne prideva nazaj. — Kaj se pa cmeriš?«

»Nič ni, oče.«

»Za nič nihče solz ne pretaka!«

Ivanka je molčala.

8 smučarskih tekem ZFO na Črnem vrhu: Tekmovalci pred štartom na Španovem vrhu. V ozadju Možaklja in Triglav.

»No, kaj? Povej! — Janez?«

Prikimala je.

»Tega si pa kar izbij iz glave! Če ga kje spotoma srečam, ga pretepem, da ga bo za zmerom minilo veselje tebi mešati glavo!«

»Oče, nikar!« je zaihtela.

»Molči! Mlada kri je neumna in ve, kaj hoče! Ta bi bila lepa, da bi se obesila na prvega berača, ki ga srečaš.«

»Saj Janez ni berač,« je skušala ugovarjati.

»Če ni, pa bo! Predobro vem, kako zgine grunt, če se začne drobiti. Se spomniš, kako se je zgodilo z Repežem?«

»Jaaa ...« je zahlipala.

»Z Gorjanom bo pa ravno tako! Zato boš vzela tistega, ki ga bom jaz hotel! Si razumela? Starši so pred Bogom odgovorni za srečo svojih otrok! — Zdaj grem! Ti pa se ne cmeri! Dokler si pri očetovi skledi, ti ni nikake sile! Pa materi povej, kot sem rekel.«

Prijel je za kljuko in stopil skozi vrata.

S smučarskih tekem na Črnem vrhu:

Davorin Žvan v slalomu.

Zmerom hladnejši so postajali dnevi in v ranih jutrih so se ljudje kar pričeli ozirati za suknjami. Čez dan se je zrak še malo ugrel, na večer pa je potegnila burja, da je bilo prijetno ob velikih, gorkih pečeh.

Mošt se je že spreminjal v mlado vino in oni, ki niso mogli strpeti brez njega, so ga že hodili poskušat v zidanice in so potlej ves večer goreli ognji po vinogradih, da so se še pozno v noč čuli vriski veselih ljudi.

Pred podi so posedale ženske v kočmajkah in obrezovale korenje, pod napuščem se je sušila koruza in ob drvarnicah in svinjakih so ležali kupi rume-nih buč.

Vsevprek po poljih in njivah se je pasla živina, burja je že močnejše otresala z dreves listje in zanašala po zraku vrane, ki so se v zmerom večjih tropah natepale na nebo.

Potlej se je burja unesla, gore raztrganih oblakov so se prelile v enakomer-no sivino, ki je počasi objela ves svet. Nad Krko in pod Srobotnikom so se zgnetle megle, iz katerih je pričelo sprva rahlo pršeti, potlej pa zmerom moč-neje, dokler ni pravo jesensko deževje pričelo močiti zemljo. Ceste in pota so bila vsa blatna in razmočena, da so se ljudje bali iz hiš in je oni, ki je moral venkaj po opravkih, gledal da je čimprej prišel spet na suho.

Ravno pred Vsemi svetimi je dež prenehal in se je zemlja toliko osušila, da so ljudje lahko popravili grobove na pokopališču, nasadili nanje jesenskega cvetja in posuli poti s peskom.

Nato se je vreme spet ustalilo in držalo tja do svetega Martina, ko so se pri vseh hišah, kjer so imeli vinograde, pripravljali na krst mladega vina.

Takrat se je vrnil domov s svojega jesenskega romanja stari Gorjan.

Takrat je njegov sin Janez pil vino iz obupa, ker je zvedel, da resno na-merava Bojanec dati svojo hčer Hribarjevemu Šimnu.

Takrat je na Martinovo nedeljo popoldne povabil Ivankin oče Šimna in nje-govega očeta v svoj vinograd.

*

Posedli so v zidanici za mizo. Šest jih je bilo. Stari Bojanec, njegova žena in Ivanka, Šimen in njegov oče pa še boter Drenovec. Bojančev sin Jože je bil pri vojaki.

Miza je bila polna Martinovih dobrot, samo vina je še manjkalo.

Bojanec je stopil k največjemu sodu in odstranil veho. Vzel je posodo z blagoslovljeno vodo, poškopil vino in spregovoril: »Naj bo ta pijača Bogu v čast in nam v veselje!« Potlej je odbil čep, nastavil pipo in natočil zvrhano majo-liko božje kaplje.

»Belino bomo najprej!« je dejal in točil v kozarce. »Pijte na zdravje sve-tega Martina, ki nam je dal polne sode sladkega vina!« je zaklical in dvignil kozarec.

Trčili so in pili, prigriznili pogačo in pečeno gos.

»Ha, nič ne rečem čez tvoje vino, Bojanec, ampak v mojih letih je bilo rumeno kot cekin. Kot olje je teklo iz soda v majoliko in tako močno je bilo, da se je vžgalo, če si vanj kresnil iskro. Toda takrat smo bili še mladi!« je vzdihnil stari Hribar.

»Seveda, danes pa nismo več! Staramo se in kmalu bomo obsedeli pri peči. Starim luč, mladim pa ključ!« je napeljeval Bojanec vodo na svoj mlin. Zdajle je pravšnja prilika, ko so vsi zbrani s Šimnom in Ivanko vred, pa bi lahko spregovorili pametno besedo o njuni bodočnosti.

Ivanka je sedela zraven matere in kar vidno prebledela, ko je slišala očetove besede.

»No, takole mislim«, je spet povzel Bojanec besedo. »Večno ne bo nihče od nas starih gospodaril. Ko se Jože vrne od vojakov, mu bom kar svetoval, naj si poišče žensko, pa mu bom izročil grunt. Ivanka pa seveda tudi ne bo zmerom pri hiši.«

»To se razume. Materinega krila se vendar ne boš do smrti držala?« se je boter Drenovec obrnil k Ivanki.

»Ne bo se ga, zato pa človeka skrbi, da bi prišla k trdni hiši in pravemu človeku v roke.«

Stari Hribar se je ozrl na sina, ki je ves nestrpen mencial na svojem sedežu. Vjel je njegov pogled! Zato se je odkašljaj, sklenil obe roki pred seboj na mizi in spregovoril odkrito in brez ovinkov.

»Takole ti povem, Bojanec! Naša hiša je trdna in poštena, toda mlade ženske roke pogreša kot grm ptiča! Glej, fanta imam, po veri in pameti sem ga vzgojil in za tvojo Ivanko se mu je vnelo srce. Zato odkrito vprašam tebe in tvojo ženo, če sta pri volji, da ...«

»Ivanka!« je zavpila Bojančevka in prestregla hčer, ki je omahnila po klopi.

»Mati, slabo mi je ...« je dahnila. »Ven grem!«

Mati in boter Drenovec sta jo prijala za roke in jo peljala ven.

Čez čas sta prišla nazaj mati in Drenovec.

»Nič ni posebnega. Malo slabosti. Pustila sva jo samo, ker je tako želela. Bo precej prišla noter,« je vse pomiril boter.

Bojanec je spet nalil kozarce.

»Hribar, besedo si rekel, jaz ti dam svojo! Ti, Micka, menda tudi nimaš kaj proti?« se je obrnil k ženi.

»Nič, če je Ivanka za to«, se ji je zatikala beseda. »Saj veste, če ni prave ljubezni med mladimi, tudi božjega blagoslova ne bo pri hiši.«

Boter pa je dvignil kozarec in vzkliknil: »Pijmo na srečo mladih!«

Zunaj za zidanico je sedela Ivanka. Mrak se je že spustil na trtje, vsa dolina z Razkrižjem in Brezovjem vred je tonila v rahlo temo in samo Krka se je motnosiva bleščala v mirni strugi.

S smučarskih tekem na Črnem vrhu:
Preč. g. Fr. Krašna, župnik od Sv.
Križa n. Jesenicami, bere sv. evan-
gelij med mašo.

Ivanko je zazeblu po hrbtu. Tesneje se je zavila v ogrinjačo. Slabost ji je počasi minila in prislunila je besedam v zidanici. Pravkar je Hribar napil na njeno srečo. Svojo snaho jo je imenoval. Takrat jo je zazeblu tudi v srce.

Vstala je in odhitela domov. Tam se je opotekla v svojo sobico in se brez moči zgrudila na kolena pred podobo Matere božje.

»Marija, brani me! Ne daj, da bi prodali Tvojega otroka! Reši me, Marija, reši!...«

Potem se je zrudila in ni vedela ničesar več.

Polda Tone:

Veliki petek

Bil je veliki petek.

Na Kalvariji je visel Kristus.

Dvignili so Jezusa na križ. Na lesu se je v krvi zasvetilo ranjeno telo. Dvignili so Luč, da bi jo vsi videli.

Narava je spoznala Stvarnika in onemela. Sonce je ugasnilo: ni si upalo gledati krivične usmrtitve. Zemljo je obšla groza: tresla se je. Mrličli so vstali in izpričali svojega Gospoda...

Bog na križu vidi to, pa še čaka. Njegove široko odprte oči nekoga iščejo. Mora odnekod nekdo priti; iz temačnega dneva bo planil pod križ, poljubil prebodene noge in s poljubom izpulil boleči žebelj. Pa ga ni od nikoder! — Človeka ni! — Ni ga in Jezus ga čaka: vzdrgetajo mu noge — pobegnile bi rade — pa so prikovane in se ne morejo premakniti; roka se je stisnila v pest in zdi se, da bo Bog pognal in preklel človeka — ne — od krvi sprijeti prsti so se počasi razklenili in desnica blagoslavlja...

Bog ni čakal zastoj! Zdaj gre človek! Cela tropa jih je! Ti bodo tolažili Križanega, olja bodo vlili v rane, trnjevo krono bodo rahlo sneli in žebelje izpullili, pa bo dobro... Pehajo se po poti navzgor. Vsakdo hoče prvi na vrh — mudi se. Veter je od nekod prinesel upanje: »Še bodo rešili Umirajočega.«

Ne... Gorjé... Množica še vedno besni!

Le v cirkus so prišli. Nekdo bere napis:

»Jezus Nazareški, kralj Judov.«

»Ha-a! Naš kralj? Kralja si hotel igrati?«

»Slabo si igral — na križu je tvoje zadnje dejanje!«

»Tempelj božji si podiral!«

»Tempelj stoji! Ti visiš.«

»Sin božji — je dejal nekoč.«

»Kakšen je ta Bog — tvoj oče — da ti ne pomaga? Saj še celo mi, ki smo hudobni, dajemo svojim otrokom kruha, ne kamenja, če prosijo...«

— — —

Kristus trpi. Na rokah mu visi strjena kri, krog žebeljev se je sesedla in strdila. Dva velika pečata na rokah in dva — še večja — kot jabolko rdeča na nogah.

»Dopolnjeno je!«

Nebo je omahnilo z višine in križ se je naslonil prav na oblake... Zveza neba z zemljo je postavljena. Pismo je napisano, pobotnica poravnana...

»Dopolnjeno je!«

Prav na prsih pritisnejo zadnji pečat. Velika rana zazija in kri teče, teče...

Pet velikih pečatov nič več ne boli...

*

Še vedno je veliki petek...

Ljudje še vedno drve po ulicah. Prav taki so kot nekdanj. O vsem mogočem se menijo, za vse skrbe, za vsem se pehajo.

Nekje vrtijo umazan film. Že gredo, zasedejo vse prostore, da le zakričijo: »Ne maramo Kristusa Nazarečana, nam se hoče drugega!« In skrivaj si izmoledujejo, naj se Baraba izpusti na svobodo. Tako izbirajo zlo. Dobroto pa pahnejo — na križ.

Cerkev sredi vasi — — — prav za velikim oltarjem teče cesta: Jezus samuje v tabernaklju in sliši glasove od onstran zidu, s ceste. Kdo se ga spomni, ko gre po cesti? Vse mogoče govore, le besede Bog ni! Pač — zdaj nekdo izgovarja besedo Bog... O, groza, izgovoril je sveto ime, da ga je preklel...

Naše cerkve so Kalvarija. Jezus se daruje, kri teče, mi pa drvimo kot množica nekda na križevem potu. Ne zmenimo se Zanj, ki nas ljubi, in to ga boli...

*

In spet bo veliki petek...

Zvonovi bodo umolkneli in brneli sami váse. Prav to molčanje nas bo zdramilo iz našega delavnika in za hip bomo obstali. Nizko se bomo sklonili, prav váse se bomo ukrivili in se zamislili.

Prav v dnu duše se bo zbudil črv, se razgibal in nam zašepetal: »Ubijalec si!«

V strahu bomo zatrepetali, dvignili v sonce svoje roke in vzkliknili: »Nisem, nisem! Moje roke so čiste!«

A črv bo glodal: »Kaj nisi bil tudi ti takrat na Kalvariji? Kaj se nisi s svojimi grehii prerinil skozi množico? Prav do križa si šel in potem?«

Res. Bili smo tam. Zadali smo smrtni udarec, da je zazevala rana; kri se je ulila in še gorka tekla po naših rokah... glavi...

O, madež krvi, kdo te bo izpral?

Pa saj ta kri nas ni omadeževala, ta kri nas je umila...

Lokar Franc:

Drevo

Drevo ne diha več.

Viharja meč

oplestil mu je liste pljuč

in zbežal prek dobrav.

Sam je zdaj ostal,

gole veje v prazno stega

in riše tanke sence v zemljo.

Mar misliš, da zdaj drevo pretaka solze,

ker je liste pljuč zgubilo,

da novega življenja terja,

vihar preklinja, ga grozeče zmerja?

Ah, ne!

Ponižno čaka zarje,

življenje novo v sebi skriva,

globoko v zemlji mu utripa

in čaka v sen zapredene pomladi.

Saj takrat spet bo vse kot po navadi.

UREDNIŠTVO in UPRAVA KRESA želita vsem slovenskim fantom, vsem naročnikom, sotrudnikom in prijateljem veselo alelujo!

Orehova potica

Stari Andrejec je bil vesel lepega vremena, ki se je praznikom obetalo. Spomnil se je onih let, ko je hodil tod mimo še kot fant, ko je sijalo prav tako prijazno sonce, ko so se potem oglasili gor iz doline mili zvonovi in oznanili vsem ljudem vstajenje božje Ljubezni, da so se ljudje od veselja na tihem solzili in do svojih src vzljubili nedolžno Jagnje in začutili, da je zavelo médnje nekaj lepega, nekaj velikega in svetega, ki potem dolgo, dolgo niugasnilo.

Stopil je v bajto, ki je čepela pod košatim orehom, in se preoblekel.

»Torej spet sam! Pa kaj si čem, če je tako božja volja hotela, da mi je Mica umrla in moram zdaj sam gospodariti in gospodinjiti, kakor vem in znam,« je buljil prédse.

Že prejšnje večere je koval načrte, da bo za praznike pripravil dobro peko. Da si bo spekel potico. Pravo orehovo potico. Kakor navaden kruh, samo malo boljše moke

Letos praznujemo

90 letnico Prešernove smrti.

Slika nam kaže njegov spomenik
v Ljubljani na Marijinem trgu.

bo treba, pa cukra, pa malo mleka, potlej so pa glavno orehi, brez teh si potice misliti ni moči. Pa še kaj, no, pa bo! Imel je že vse preračunano: koliko časa bo kuril peč, koliko fašk bo šlo za ogenj, kako dolgo se bo testo vzdigovalo, koliko časa bo kruh v peči in še kaj. Stopil je v črno kuhinjo in se kar lotil opravila. Nanesel si je najprej drva in podtaknil v štedilniku, potlej pa pripravil vse potrebne posode za vodo, kvas, moko, nerodno leseno mendergo je postavil v hišo na klop, takisto tudi majhno grébljico, ométalo, dva peharja, dolge rjave, že natrgane hlébnice in módel za kolač. Opasal si je moder, belopikčast predpasnik — še iz zapuščine rajnke Mice.

Sonce velike sobote je prijazno mežikalo skozi zaprašene šipe. Vesel je bil Andrejec lepega dne, vesel prijaznega sonca, a njegove misli so nemirno letale vse kje drugod.

Švignil je še v kuhinjo in se stegnil v omarico po orehe. Ohlapna in zgrbljena ustna se mu je kar zavihnila do dolgega nosu, tako prijetno je zadišalo po sladkem zdrčevju, sline je moral požirati, ker ni hotel še nič pokusiti. Orehi, orehi! se je zavzemal v štacuni, ko so ponujali ocvebe in rozine, pa je kupil samo moko in kvas. O, ko bi Mica še živila, tudi ona bi mu dala prav, saj je vendar za praznik še zmeraj orehovo potico

spekla... Stresel je orehe v lonec, zalil in dal gret na štedilnik k ostalim vodam. Potem je stopil v hišo in se lotil glavnega opravila.

Potica, orehovka! Potlej pa še pirhi! Prazniki morajo biti slovesni, saj bo nesel tudi k žegnu...

Nerodno so se mu res tresle dolge in suhe roke, da je pljusnilo iz bele skledičke, ko je vlival na testo, in se mu je polilo po predpasniku ali kanilo na škornje, pa se za take malenkosti ni dal zmeti. Prilival je vode, ko se mu je zdelo testo presuho, pa ga spet potresel z moko. Potem se je oddahnil, da je kruh vzhajal, nato pa odrezal precejšen kos in ga pljusnil na mizo ter valjal, potresal, mazal, mazal z orehi, da je bilo veselje in se mu je kar samo smejalo, ko je spravil zvito testo v kolačasto model in potem vse skupaj postavil na klop ob peči, ki je bila tokrat kurjena kot malokdaj, cele tri faške je pospravil iz drvarnice.

Potica je bila pečena. Orehova potica!

Bog naj jo požegna, je Andrejec vdano pomislil, ko je potegnil kolač iz peči in ga spravil v hladno klet. Prijeten vonj je napolnil vse prostore, še v hišo in venkaj okoli vogla se je razlival, da je človek dihlil v sé, ko je šel mimo.

Popoldne se je Andrejec napravil v pražnjo obleko, pripravil potico in nesel na faro k žegnu.

Pa tisti dan žegna ni poskusil, zanj je še zmeraj veljal stari post.

Velika nedelja! Kakor sladka misel se zazdi človeku. Misel, od samega dobrega Boga poslana in skoraj ni mōči, da bi se ti duša ne odprla na stežaj. Človek bi se nasmrkal mehko božajočega prazničnega zraka, ki je poln pesmi velikonočnih zvonov, in rad bi, da bi mu pesem nikoli ne utihnila...

Imenitno se je Andrejcu zdelo, da mu je šlo vse tako od rok, da si je pripravil mizo, kakor je videl včasih rajnico Mico, kako je delala. Na ta dan je bila jutranja jed še zmeraj slovesna in bogata kot nikoli v letu. Še boljše kavo si je skuhal, čeprav ni bil ravno pri najboljšem cvenku. Pobožno se je ozrl na križ, ki je visel v kotu nad mizo, in Križani je bil danes videti tako čudno prijazen in ljubezniv. Potem se je dolgo pokrižal in se zatopil v molitev.

Zdaj pa v imenu Vstalega Boga!... Srebnil je najprej nekaj požirkov sladke bele kave, potlej pa po stari navadi tri žlice hudega hrena, da bi se spomnil, da je prišlo veselje Kristusove zmage nad smrtjo po bridkem trpljenju. Ugriznil je potico. Potica — orehova potica! Moja si, moje trde roke so te delale, moje roke so te zgnetle in pripravile na mizo, Bog te požegnaj, mu je govorilo v duši, da se mu je zvedrilo lice.

»Joj... kaj?! Ještes vendar, saj res! Glej ga, spaka, salamenskega! Da bi te...!«

Pošteno je namrnil dolgi obraz, skremžile so se mu ustne, požirek mu je zastal v grlu.

Andrejec je ugriznil nesoljeno potico...

Lokar Franc:

Pismo

(Fantom, ki odhaja o veliki noči k vojakom.)

Moj Pavle! Še rdeč nagelj v slovo, potem si odšel. Dolžnost Te je klicala, nisem Te mogla zadržati. Tako dolgo je že od takrat, odkar si zapustil očeta in mater in — mene...

Veš, Pavle, pri nas se zdaj že prebuja pomlad. Vse klije in brsti. Kvišku, soncu naproti! Nad mrzlo zemljo je vzkipelo življenje. Celó iz grobov so pognale rože. Že cvetje nastavljajo. Vsak čas se bodo očesca odprla in zastrmela v visoko nebo. Pa čemu Ti pripovedujem o grobovih?

Saj se še menda spominjaš Grabnarjevega štefana. Tistega, ki je nekoč mater udaril, ker mu ni hotela dati denarja, da bi šel s fanti v gostilno. Na ovetno nedeljo

sva še šla oba hkrati iz cerkve. V isti kropilni kamen sva pomočila prste, da bi se prekržala. Pa on se ni. Samo stresel je z roko. Še preden je stopil iz cerkve, je že poveznil klobuk na glavo. Ko je prišel domov, se je spri z očetom zaradi grunta. In je šel. Ves dan je potlej v gostilni prepil in strašno preklinjal. Zvečer se je s fanti sporekel, hip nato je že obležal z nožem v prsih. S kletvijo na ustih je izdihnil.

Pavle! Groza me je, če se tega domislim. Gotovo še veš, da je pred dvema letoma alelujo nosil zjutraj pri procesiji na velikonočno nedeljo. Potem tista nerodnost s Šimono Polono, zatem gostilna in pijančevanje, in danes ga črna zemlja pokriva.

Ljubi Pavle! Skrbno se čuvaj, saj veš, koliko nevarnosti je pri vojakihi! Misli na svoje besede, da ne bo nobenega greha v njih in da si nikdar jezika ne boš omadeževal s kletvino! Ne sme ti biti vseeno, ali moliš ali ne, kaj govoriš ali delaš! Slovenski fant ve, da je Bog v nebesih in da je na zemlji vseprek veliki petek. Ve tudi, da ga čaka zmaga in vstajenje, zato njegovo telo nikdar ne omahne.

Veliko noč obhajamo danes doma. V cerkvenem stolpu se stresa bronasti glas in hiti preko polj in brd, z vetrom diha in kliče: »Aleluja, aleluja! Kristus je zares vstal, povračujemo mu ljubezen z ljubeznijo!«

Na mojem oknu že nagelj dehti. Vso sobo mi je napolnil z mamečo vonjavo. Goreče strmi z okna v svet in čaka náte, moj dragi Pavle.

Potrpežljivo prenašaj tujino, saj ni več daleč, ko bodo zasijali lepši dnevi. V prisrčni molitvi sklepam roke pred Marijo, da bi se že skoraj s čistim in nedolžnim srcem vrnil nazaj, kjer Te že tako težko pričakuje in neprenehoma misli náte

Tvoja Francka.

Obvestilo

Od finančne direkcije je prišla rešitev na našo vlogo glede taksne prostosti za prireditve Fantovskih odsekvo z odgovorom: Da so javne vaje in tekme viteških in športnih društev po točki 3. pripomba 4. k tarifni postavki 99a taks. zak. oproščene veselilne takse. Fantovski odseki se obenem smatrajo za domača prosvetna društva in so kot taka oproščena veselilne takse tudi za gledališke predstave, prosvetne večere, predavanja in koncerte, če se prirede brez plesa.

RAZGLAS

AKADEMIKOV ALEKSANDROVE UNIVERZE V LJUBLJANI.

Težak svetovno politični položaj, v katerem se je preko noči znašel ves svet, posebno mali narodi, nas je združil v enoten akademski narodni blok, da s tem dokažemo svojo neomajno narodno in državno zavest.

Združeni akademiki Aleksandrove univerze stojimo na stališču, da je edino močna, na enakosti narodnih pravic Slovencev, Hrvatov in Srbov urejena Jugoslavija, izključni okvir, v katerem moremo in hočemo živeti svoje narodno in državno življenje.

V tem trenutku združena slovenska akademska mladina Aleksandrove univerze slovesno izjavlja, da se zaradi narodne skupnosti odreka vsem mesebojnim trenjem.

SKAD Danica, JNAK Edinstvo, JNAD Jugoslavija, AKD Kladio, DSKA Savica, Slovenski klub, AK Straža, SKAD Zarja

V Ljubljani, 16. marca 1939.

Uspela akademija ZFO in VDK

V nedeljo, 5. marca 1939., je priredila naša Zveza skupno s VDK svojo tradicionalno akademijo v Ljubljani v unionski dvorani. Ta akademija je bila ena izmed najbolj izbranih in najlepše uspelih prireditev, kar jih je bilo v zimskem času v Ljubljani. Njen pomen in njeno slovesnost so povečali številni odlični zastopniki našega javnega življenja, tako voditelj slovenskega naroda in predsednik senata g. dr. Anton Korošec, prevzvišeni škof g. dr. Gregorij Rožman, divizijski general g. Lukič in njegov pomočnik brigadni general g. Dodik, ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen, podban g. dr. Majcen, predsednik apelacijskega sodišča g. dr. Golia, zastopnik rektorja ljubljanske univerze prof. dr. Viktor Korošec, ljubljanski župan g. dr. Adlešič, senator g. dr. Kulovec, predsednik Prosvetne Zveze g. dr. Franc Lukman, češkoslovaški konzul g. Minovski in francoski konzul g. Remerand, predsednik zadruge Stadion ravnatelj g. Remec, predsedstvo Zveze fantovskih odsekov in drugi.

Zanimanje za to odlično akademijo je bilo dokazano že s tem, da so bile že tri dni pred akademijo vse vstopnice razprodane in da je bila že davno pred pričetkom vsa unionska dvorana nabito polna občinstva iz Ljubljane in z dežele. Tik pred začetkom akademije je prišel v dvorano voditelj slovenskega naroda g. dr. Anton Korošec v spremstvu bana dr. Natlačen. Dr. Korošca je vsa dvorana živahno pozdravljala in voditelj slovenskega naroda je prejel krasen šopek nageljev.

Akademijo so začeli fantje šentpeterskega odseka s fanfaro. Za njimi je godba zaigrala državno himno, ki jo je vsa dvorana stoje poslušala. Nato pa so gojenke izvajale rajanje z robčki. Ta točka je napravila posebno ljubeč vtis. Mladci pa so izvajali vaje s težko žogo.

Vrsta devet fantov je nato na konju izvajala krasne vaje z zelo težkimi gibi, ki so jih telovadci skoraj brezhibno napravili. Sledila je ritmična gimnastika članic, ki so bile oblečene v prelepe klasične obleke. Za njimi so člani izvajali poljubne proste vaje na tleh. Tu smo videli naše najodličnejše telovadce, ki so pokazali že kar akrobatske zmožnosti. Vsi so izvajali vajo na lepo kombiniran način in vsak je pokazal nekaj novega in svojega, kar je pestrost te vrste telovadbe zelo povečalo. Mladike pa so s prostimi vajami za leto 1939. zaključile prvi del akademije. Vaje so zelo lepo sestavljene, a tudi zelo težke, kar bo delalo mnogo preglavic pri skupnem nastopu pri raznih prireditvah poleti.

Po prvem delu je stopil na oder predsednik ZFO dr. Stanko Žitko. Ta je v lepem govoru poudarjal temeljna načela naše organizacije in njenega dela pri vzgoji slovenskih fantov v delu za Boga, narod in državo. Ker je ta akademija tako polno obiskana, kakor so obiskane vse naše prireditve v teku vsega leta po deželi, zato, je dejal predsednik ZFO, je dovolj potrjeno dejstvo, da smo mi na pravem potu.

Po odmoru je godba zaigrala himno slovenskih fantov, ki jo je vsa dvorana stoje prepevala. Nato so člani odseka iz Device Marije v Polju nastopili s prostimi vajami za leto 1939. Tudi te vaje so zelo težke in utrudljive, kajti bile so pripravljene za nameravani nastop v Pragi, ki ga pa, žal, ne bo. Nato je nastopila vrsta članov na bradlji. Mladike so izvajale vaje z lahko žogo, člani pa so nastopili z lahkoatletskimi vajami. Sledila je posebno zanimiva točka nastopa telovadne vrste na drogu. Akademijo so zaključile članice s ples, ki so napravljeni po motivih slovanskih narodnih plesov.

Akademija je napravila na vse navzočne tak vtis navdušenja, da se živijo-klici še zunaj na ulici niso dolgo poglobili.

F. J.

Občinstvo
v dvorani.

Stoja
z raznožjem
na bradlji.

Fanfara.

Med himno.

BLOIS

(Nadaljevanje.)

Pri sv. maši na stadionu je bilo navzočih mnogo čez 100.000 ljudi. Nam so dali pri službi božji zelo častna mesta: takoj v prvi vrsti pred oltarjem.

Obed je bil za nastopajoče pripravljen v stranskih prostorih v stadionu, kjer je prišla do izraza francoska organizacijska sposobnost, saj je bilo tu v kratkem porazdeljenih okrog 20.000 kosil. Po kosilu se je začel zunaj mesta oblikovati sprevoz. Na treh krajih so se zbirali udeleženci, tri mogočne kolone po dobrih 8.000 ljudi so s treh krajev začele korakati proti središču mesta, kjer so se združile v eno samo mogočno veličastno kolono. Ta velika človeška reka se je pomikala skozi mesto do velike jase, kjer se je ustavila. Tam so organizatorji vse te ljudi z 200 velikimi avtobusi prej kot v eni uri prepeljali na stadion, ki je od mesta oddaljen 4 km.

Po prihodu na stadion se je pričel glavni nastop. Spored je bil zelo pester, saj je na stadionski trati hkratu nastopalo do 40 skupin. Nastopali so Arabci s svojimi bojnimi igrami, Italijani, Turki, Belgijci, razna plemena francoskih kolonij in drugi. Krasno so izvedli svoje vaje mladci, 6000 po številu, še lepše pa člani po originalnem rajalnem pohodu, ki ga je izvajalo preko 7.000 nastopajočih.

Dekliške organizacije Francozi še nimajo, Federacija pa se je pod vtisom mednarodnega mladinskega tabora v Ljubljani odločila, da jo bo v najkrajšem času ustanovila. Za člani so defilirale zastave in prapori, preko 300 po številu, in zopet je bil na čelu naš zastavonoša Varšek z jugoslovansko državno zastavo. Naši zastavi je vse prisotno občinstvo, ki ga je bilo preko 100.000, izkazovalo izredno čast in spoštovanje. Nato so vsi telovadci na stadionu napravili posebno formacijo, vse kolone so se razvrstile tako, da so bile usmerjene k središču, kjer so bile zastave. Potem so dvignili na visok drog — jambor — federacijsko — zvezno — zastavo ob navzočnosti in v vencu vseh drugih zastav ter praporov. Vse zastave in prapori pa so nato federacijski zastavi na drogu — jamboru — izkazale posebno čast. Po pozdravi so zvezno zastavo zopet sneli in jo ponesli na glavno tribuno, na kateri so bili zbrani vsi odličniki, tako predsednik mednarodne zveze katoliških telovadcev g. prof. Hebrard, senator Paul Boncour, škof g. Audollend, divizijski general g. Richter, ki je zastopal službeno odsotnega armadnega generala, dalje komandant mesta, župan dr. Ollivier z občinskimi svetniki, belgijski konzul, naš ataše pri pariškem poslanstvu ter drugi odličniki in funkcionarji organizacij, med katerimi smo bili, razen Varška, tudi mi trije. Ko so zvezno zastavo prinesli na tribuno, se je dvignil bloški škof g. Audollend. Tega gospoda naši ljudje že dobro poznajo, saj je nedavno spremljal pariškega kardinala g. Verdiera na poti skozi naše kraje, ko je potoval na evharistični kongres v Budimpešto. Škof g. Audollend nas je naprosil, da sporočimo pozdrave vsem Slovincem, posebno pa pozdravlja g. dr. Kuharja in bana dr. Natlačena ter »Slovenčevega« urednika. G. Audollend je v sijajnem govoru poudarjal važnost etične vzgoje v zvezi, zvestobo Franciji, katero so v svetovni vojni branili sto in stotisoči članov te francoske katoliške organizacije. Navdušeno je slavil prijateljstvo med Francijo, Belgijo in Jugoslavijo! Ob koncu je poudarjal, da so taki nastopi in prireditve, kakor je bila prireditev v Bloisu, najboljši način za resnično zblíževanje med narodi in državami ter da ti nastopi napravijo neprimerno več kakor vsa diplomatska pota! Po tem nagovoru se je povzpел na častno posebno mesto tehnični vodja tekem g. Girodit in razglasil izid tekmovanja. Nestrpno smo pričakovali rezultatov. G. Girodit je najprej razglasil, da je postalo prvak vseh društev v Franciji društvo Bordeaux, ki je prejelo iz rok predsednika g. Hebrarda zvezno zastavo. Nato je povedal, da so seniorske športne igre dobili člani L'Escouadre Versaillaise, juniorske pa Jeanne d'Arc de Saumur. Prvak Francije v dvanajsteroboju je postal Antoine Schlindwein, brat Jeana, ki je zmagal na našem mednar. mlad. taboru v Ljubljani v isti disciplini. Schlindweinu je na tribuni izročil škof g. Audollend ličen kip, senator g. Paul Boncour pa lep pokal.

Takoj za temi imeni je zadonelo po zvočnikih ime Varška in Hvaleta, nato pa še Janeža, da smo se dostojno in častno »odrezali« v mednarodnem deseteroboju in peteroboju. Priborili smo si edine in vse tri nagrade, ki jih je za te tekme razpisalo francosko ministrstvo za telesno vzgojo. Za nami so prišla na vrsto še imena ostalih zmagovalcev v raznih panogah, nato je bila celotna prireditev končana z defilejem zastav in tekmovalcev. Zvečer je bila na velikem dvorišču telovadna akademija, na kateri so nastopali vsi oddelki. Po akademiji pa je bil velik banket, ki ga je priredilo vodstvo Federacije in na katerega smo bili povabljeni vsi štirje zastopniki Jugoslavije — ZFO — in kjer smo sedeli na posebno častnem mestu. Banketa se je udeležilo nad 300 oseb! Pripominjam, da so nas ves čas bivanja v Franciji, torej na vseh prireditvah in banketih, smatrali kot predstavnike Jugoslavije in šele v drugi vrsti kot zastopnike ZFO.

Na banketu je bilo mnogo zdravic in napitnic. Tako je v prelepem nagovoru nazdravil predsednik g. Hebrard vsem sodelujočim narodom ter se jim zahvalil za udeležbo na bloških prireditvah. Pri tej priliki je dejal, da si šteje prav v posebno čast, da je lahko predsednik mednarodne zveze katoliških telovadcev, saj je v ti veliki federaciji

Mladci in naraščaj iz Vodic 1938.

včlanjena ZFO, ki je dokazala z organizacijo mladinskega tabora v Ljubljani svoje brezprimerno sijajne sposobnosti.

Za njim so govorili belgijski konzul, jugoslovanski ataše g. Radosavljević, v imenu tiska g. Pierre Bardel, v imenu mestne občine bloške župan dr. Ollivier, škof g. Audolend, ki je ponovno omenjal imena Belgije, Jugoslavije in Anglije ter jih vezal s Francijo, dalje general g. Richter, ki je poudaril, »da mora biti stadion poljana Marsa«, podpolkovnik g. Bezoux v imenu ministra za telesno vzgojo, na koncu pa senator g. Paul Boncour. Znameniti državnik je dejal, da v naših fantih gleda — kakor je zadnjič Francija gledala v Pragi naše sokolske zastopnike — nad vse ljube in drugim enako vredne zastopnike močne prijateljske države Jugoslavije.

Ker smo morali drugi dan navsezgodaj odpotovati, smo se od prisotnih najprišnejše poslovili in odšli med velikimi ovacijami iz dvorane.

V ponedeljek, 18. julija zjutraj smo se vrnili v Pariz, kjer smo si ogledali prostore naše mednarodne kat. tel. zveze. V torek, 19. julija navsezgodaj smo si ogledali prekrasno cerkev Srca Jezusovega na Mont Martru, prižgali v nji nekaj sveč, nato pa občudovali notranjo lepoto cerkve, ki je večidel obložena z mozaikom. Iz tega prelepega kraja smo odšli v Invalidni dom na grob največjega francoskega junaka in vojskovodje, cesarja Napoleona, kjer je v stranskih prostorih zbranih na stotine in stotine bojnih

zastav z vseh bojišč Evrope in od katerih se večina komaj komaj še drži skupaj. Tu je nagromadena vsa slava in zgodovina Francije.

Zvečer ob desetih smo se od prijateljev, ki so nas spremljali, poslovili, nato pa preko Švice skozi Lausanne, Milan in Benetke pripeljali do Trsta. Nekaj uric nato že izstopimo na Rakeku, kjer so nas lepo sprejeli in pozdravili. Naj se na tem mestu v imenu vseh iskreno zahvalim za ljubezniv sprejem in pogostitev pri znani in splošno priljubljeni družini Šušteršič na Rakeku, kjer smo se v resnici počutili kakor doma. Iskrena hvala pa tudi g. Ličenu, ki nam je v vseh stvareh pomagal.

Ljubljana — njena mladina — nam je na postaji kakor tudi v frančiškanski dvorani napravila sprejem, kakršnega nismo pričakovali. Naj velja ta veličastni, nam prirejani sprejem, vzklikanje, pozdravi, rože in veselje Tebi, mlada in mogočna fantovska organizacija!

Prisrčna hvala pa tudi Tebi, francoska in ostala mladina, ter Vam, zastopniki državne oblasti, ki ste nas povsod tako lepo sprejeli ter po nas našo fantovsko organizacijo tako visoko in odlično počastili kakor še nikdar doslej!

ANŽE

Povest. — Norveški spisal Bjørnstjerne Bjørnson. — Poslovenil Ivan Čampa.

»Sanjalo se mi je, da sem ujela majhnega ptička, in zelo sem bila vesela radi tega in ga nisem hotela spustiti, da bi letel prej, dokler nisem prišla v sobo. Pa tudi tukaj si ga nisem upala spustiti, kajti potem bi me oče in mati utegnili prositi, naj ga izpustim na prosto. Radi tega sem šla z njim na podstaj, a tam je stikala in prežala mačka in tako ga tudi tam nisem mogla spustiti. Ko si nisem več vedela pomagati ne tako ne drugače, sem šla z njim na skedenj. Tam pa je bilo spet toliko lukenj, da bi mi utegnil uiti. S tem torej ni bilo nič; zato sem spet stopila na borjač in zdelo se mi je, da stoji tam nekdo, ki ga ne maram imenovati. Igral se je z velikim, velikim psom. »Rajši bi se igral s tvojim ptičkom,« je dejal in stopil prav k meni. V trenutku sem hotela zbežati, toda on in pes sta jo ubrala za menoj. Ko sem tako bežala čez ves borjač, je mati nenađoma odprla vrata, me potisnila notri in spet zaprla. Zunaj pa je stal fant, pritiskal obraz na okno in se smejal. »Lej ga, ptička!« je dejal — in pomisli, v resnici je imel ptička! Niso bile to lepe sanje?«

Potem je prišla ona, ki je pripovedovala o množici drozgov. Elica so ji rekly. To je bila prav tista Elica, ki jo je oni večer videl v čolnu in v vodi. Bila je prav ista in spet ne prav ista, tako velika in lepa, kot je sedela tukaj z nežnim obrazom in vitko postavjo. Zelo srčkano se je smejala in radi tega je dolgo trajalo, preden je mogla začeti. Končno je povzela:

»Zelo sem se veselila, da bom smela danes v ta leskov gozdič, in radi tega se mi je nocoj sanjalo, da sedim tukaj na gričku. Sonce je sijalo in poln predpasnik lešnikov sem imela. Izpod grma pa je prišla tudi drobna veverička, ki je ždela v mojem naročju in potrla vse lešnike. — Niso bile to lepe sanje?«

In še več sanj je moral poslušati Anže; zdaj pa naj bi povedal, katere so bile najlepše. Zahteval je časa za premislek, boter pa je medtem z vsem krdelom odšel proti domu in Anže naj bi prišel za njimi. Deklice so skakljale z grička, se postavile v vrsto, ko so prišle na ravno in spotoma proti domu pele prav do hiše.

Anže je sedel na gričku in poslušal petje. Sonce je pošiljalo svoje žarke na krdelo deklet; daleč jih je bilo videti z njihovimi belimi rokavčki. Od časa do časa je katera objela svojo tovarišico okrog pasu in zaplesala z njo čez travnik; boter pa je z bergljami hitel za njima, ker sta mu teptali travo. Anže ni več mislil na sanje, celo kmalu ni več gledal; kot drobne sončne nitke so se širile njegove misli čez dolino, on pa je sedel na gričku in jih razprezal vedno dalje. Prej kot se je sam zavedel, je sedel v gostem zapredku otožnosti; tako je hrepenel v svet kot še nikdar. Zatrдно je obljubil samemu sebi, da bo govoril z materjo takoj, ko pride domov, pa naj se zgodi, kakor hoče!

(Dalje.)

Dr. Maks Wraber:

Precepljanje sadnega drevja

Vse prerano sili pomlad v deželo. Narava se še ni prida spočila in je komaj za silo nabrala novih moči za vstajenje, že jo prebujajo glasniki prezgodnje pomladi in jo kličejo v novo življenje. — Tudi nas je presenetila vigred s svojim zgodnjim prihodom. Zimski počitek nam je kar dobro storil. Sadni vrt nas je sicer tudi pozimi pridno zalagal z delom in smo mu morali vkljub neugodnemu vremenu posvetiti marsikatero uro, vendar nam je le preostajalo časa, da smo se stisnili v topel kot in se predajali razmišljanju, pogovorom, branju. S pomladjo pa se oglašajo delo od vseh strani, narašča iz dneva v dan in nas priklepa nase. — Nekam zaskrbljeni smo. Prezgodnja pomlad ni dobra, pravijo. Dasi je že močno zagospodarila v deželi, jo utegne zopet pregnati maščevalna zima in se uveljaviti za nekaj dni, morda celo za več tednov ter zadušiti s svojim strupenim dihom mlado, cvetoče življenje, ki klije in kipi vsepovsod. Kar sušča zeleni, se rado posuši — pravi vremenski pogovor.

Vkljub nevarnostim pomladanskih pozeb sadjar ne bo odlašal z nekaterimi pomladanskimi opravili v sadovnjaku, da jih pozneje radi preobilnega gospodarskega dela ne bi zanemaril ali površno opravil. Takšno delo je **precepljanje sadnega drevja**. — V februarški številki sem vam naročil, da pripravite cepiče, in tudi povedal, kako jih režemo in spravljamo. Za rezanje cepičev je sedaj prepozno. Lahko sicer poizkusimo, toda uspeh cepitve s takšnimi cepiči je dvomljiv. — Za precepljanje pečkastega sadnega drevja (jablane, hruške) je najboljši čas v sušcu in malem travnu, za koščičasto sadno drevje (češnjke, slive, češnje) pa je zadnji čas. Zato pohitite! —

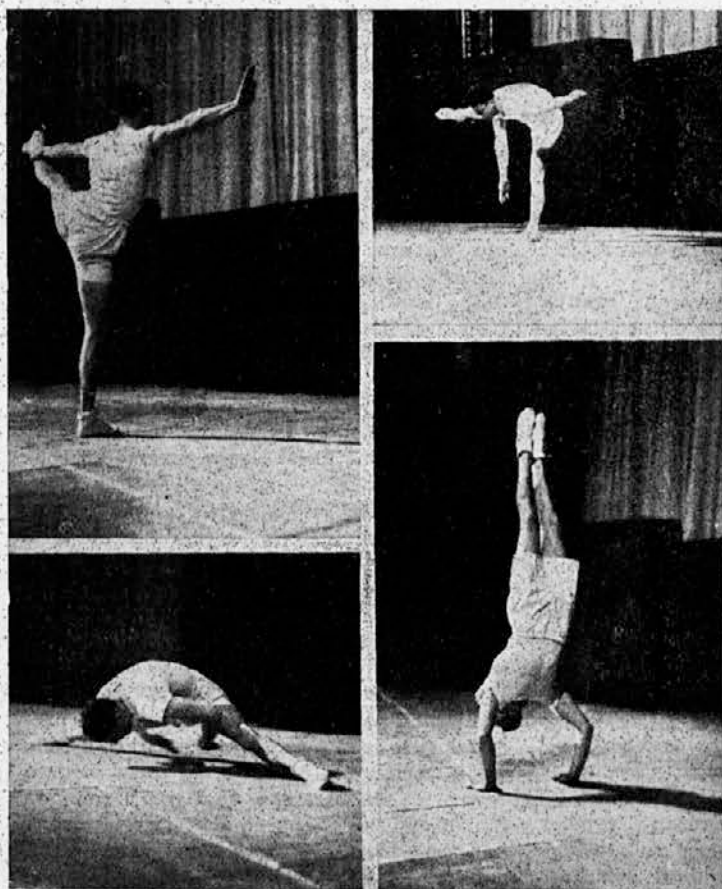
Čemu precepljati sadno drevje? Ali ni bolje nasaditi mlada drevesca? Je in ni. — Sadno drevje se pogosto iz raznih vzrokov izrodi, izpridi in ne rodi več, ali pa donša le slab sad. Često je vzrok nerodovitnosti starostno pešanje. S precepljanjem se takšno drevo prerodi in pomladi. Včasih se sadno drevje bujno razvija in nastavlja prav lepo krošnjo, toda vkljub dobri negi in najboljšim letom rodi le slabo ali pa

sploh nič. V novejšem času je prišlo močno v navado precepljanje sadnega drevja, ki sicer bogato rodi, a donša le malovreden sad, ki v sadni trgovini nima veljave in cene. Tako se preceplja kar celi nasadi. Nekatera drevesa imajo slabo razvito krošno ali pa iz raznih vzrokov (sneg, vihar) poškodovano (odlomljen vrh, nalomljene ali polomljene večje stranske veje). Tudi takšne je treba precepiti. — **Namen precepljanja** je torej ta, da dosežemo večjo rodovitnost, boljši in obilnejši sad ali vrednejšo sadno vrsto, ki ima v trgovini boljšo ceno. Hkrati drevo s precepljavo tudi pomladimo in mu podaljšamo oz. povečamo rodnost. — Dočim prično mlada sajena drevesca roditi šele po več letih, svojo polno življenjsko moč in rodnost pa dosežejo šele po dolgem času (najmanj 10 let), rode precepljena odrasla drevesa že v drugem ali tretjem letu, v 5—6 letih pa že dosegajo prvotno krošnjo in z njo polno rodnost. — Precepljanje sadnega drevja se je močno razširilo in se vrši na veliko po državah, ki imajo visoko razvito in napredno sadjarstvo (Švica, Nemčija, Francija), in je pokazalo velike uspehe in lepe dohodke. To je najhitrejši in najcenejši način izboljšanja sadjarske proizvodnje v količini in kakovosti. S precepljanjem se morejo pomladiti celo zelo stare jabolane in hruške, da zopet bogato rode. Seveda je treba gledati pri tem, da ima drevo, ki ga hočemo precepiti, zdrave korenine in zdravo, nepoškodovano deblo, sicer se trud ne izplača.

Cepimo na več načinov in za vse je treba drevo primerno pripraviti. Ta priprava je v **obrezanju krošnje**, v skrajševanju vej. Skrajšamo najprej vejo-voditeljico (vrh), nato pa ostale veje tako, da dobi celotna obrezana krona obliko stožca. V to svrhu si napravimo poseben »kotomer« iz dveh daljših palic (lat), ki jih zbijemo tako, da oklepata približno pravi kot (90°), pri hruškah in češnjah lahko tudi nekaj manj ali več (80°—100°), pri jablanah, češnjah in slivah pa navadno nekaj več (100°—120°). Tak »kotomer« pritrdimo na dolg kol in ga postavimo ob drevesu, da se ravnamo po njem pri krajšanju vej. Zgornje in po-

končne veje skrajšamo močnejše, spodnje in poševne manj. Na splošno pa naj skrajšane veje ne presegajo dolžine 40—60 cm. Izbrati je treba seveda najboljše veje, zdrave in močne, ki naj bodo krog debela tako razvrščene, da bodo dale s poganjki lepo pravilno, ne pregosto krošnjo. Ostale veje podžagaj najprej vejo od spodaj, nato nastavi ostro sadjarsko žagico zgoraj, pravokotno na smer veje. Debelejše veje odžagaj na

to pa jim veje ponovno skrajšamo za nekaj centimetrov, da se jim rez obnovi in osveži. — Cepiče vstavljamo tako, da stoje čimbolj navpično. Pokončni cepiči se laže prijemajo in bolje rasto ko poševni. Cepiče primerno skrajšamo pred vstavljanjem s tem, da jim odrežemo vrhove tik nad očesom (popkom). Vsak cepič imej 2—4 dobro razvita, nepoškodovana očesca. — Šibkim vejam vcepimo po en cepič, debelejšim pa po

Težke akrobatske proste vaje na akademiji v Unionu 5. marca 1939.

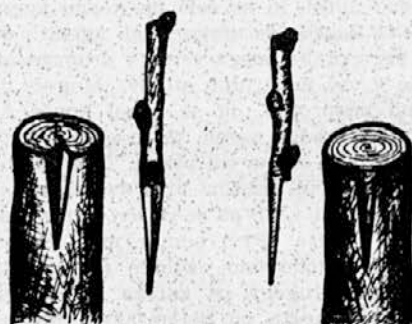
mestu, kjer se odcepi tanjša veja. Na obžaganih vejah, posebno debelejših, pusti nekaj stranskih vejic, ki bodo črpale iz korenin in debela potrebne sokove in jih dovajale cepičem, da se bodo laže prijeti in razvijali. Te stranske vejice, ki bi se brez njih cepiči posušili, odstranimo čez 2—3 leta. — Precepljamo veje, ki niso debelejšje ko 10 do 15 cm, debelejših vej pa navadno ne kaže precepljati, zlasti ne pri starejšem drevesu. — Rane, ki nastajajo na obžaganih vejah, obrežemo in zgladimo z ostrim sadjarskim nožem. — Starejša drevesa puščamo obžagana kak mesec, preden jih precepimo, na-

dva ali celo po 3—4. Pozneje seveda puščamo le en cepič, ki se je najbolje prijel in se najlepše razvija, ostale pa skrajšamo ali čisto odrežemo. Pri tem je treba vedno gledati na to, da se krona čim lepše razvija.

Cepljenje samo se vrši v glavnem na tri načine: v žleb, pod lubje ali v razkol. Prva dva načina danes prevladujeta, ker predstavljata milejšo »operacijo« ko tretji način, ki je bil svoj čas splošno v rabi, pa se danes opušča, saj zada precep drevesu prehudo rano. Uporablja se samo še pri tanjših vejah, kjer se rana laže zaceli, in le izjemoma pri debelejših. — V žleb in precep

lahko cepimo že zgodaj spomladi (februarja), za lubje pa šele tedaj, ko se začno pretakati po drevesu sokovi, ko je drevo muzevno (aprila).

1. **Cepljenje v žleb ali zarezo.** Navpično v podlago izrežemo približno 3 cm dolgo, trikotno, klinasto zarezo (sl. 1.). Tudi cepič se priostri v obliki trikotnega klina, da se dobro vleže v zarezo na veji. Pri tem je treba posebno paziti, da se čim boljše krije blede-zelenkasta kožica pod lubjem (imeno-

Št. 1.

Št. 2.

vana kambij ali tvorbo staničje) cepiča in podlage. Nato povežemo cepič in podlago krepko z rafijo (ali lipovim ličjem) in zalijemo vse s toplo cepilno smolo. Tudi navadna drevesna smola (od iglavcev) ali vosk in loj zadoščajo za silo. Zavezovanje s cunjami ni priporočljivo.

2. **Cepljenje pod lub ali skorjo** je najlažje. V skorjo na podlagi zarezemo do 3 cm dolgo navpično zarezo, previdno odločimo v zgornjem delu lubje od lesa, vstavimo enostransko zarezan cepič ter povežemo in zamažemo s smolo (sl. 2.).

3. **Cepljenje v razkol ali precep** zahteva, da razkoljemo podlago čez polovico primerne globoko in vtaknemo v sredo razpoke zagozdico iz trdega lesa, na obeh koncih razpoke pa vstavimo po en dvostransko (klinasto) priostren cepič (sl. 3.). Ko lese- no zagozdo izmaknemo, stisne podlaga oba cepiča tako močno, da je zavezovanje večinoma nepotrebno, le dobro je treba rano zaliti s smolo. Debelejše veje lahko razkoljemo navzkrž in vstavimo po 4 cepiče.

Št. 3.

Št. 4.

Tako vstavljene cepiče še zavarujemo pred poškodbami veter, ptice itd.) z daljšo ($\frac{1}{2}$ m) vrbovo vejo, ki jo v obliki loka privežemo na podlago (sl. 4.). Na take loke sedajo ptice, ki bi sicer poškodovale cepiče, pozneje pa privežemo nanje mlade poganjke. — Vadite se v cepljenju naprej na kakem ničvrednem grmu ali drevesu, da se vam bo bolje posrečilo na žlahtnem lesu sadnega drevja!

»Jabolka, hruške in druge cepe, cepi v mladosti za stare zobe.«

(Koseski.)

Iz kraljestva lepote

Fr. Jesenovec:

Izbrana poglavja iz pesništva

IV.

VERZ, VRSTICA ALI STIH

Kaj je stih. - V prejšnji številki smo spoznali osnovno metrično enoto stopico. Če več stopic, osnovnih metričnih enot, združimo v eno celoto, dobimo verz ali vrstico ali stih. Verz je potemtakem skupina stopic v eni vrsti. Teh stopic je lahko več, biti pa mo-

rata vsaj dve, da lahko govorimo o višji metrični enoti, ki jo imenujemo verz. Že zadnjič smo ugotovili, da je bistvo ali jedro stopice v poudarjenem zlogu, zato je nam sedaj takoj jasno, da štejemo stopice v stihu po teh poudarjenih zlogih. Torej velja stavek: kolikor poudarjenih zlogov je v verzu, toliko je v vrstici tudi stopic in obratno. Vzemimo primer:

Bréda vstáne, kó se dán zazóri.

1 2 3 4 5

Ker je v ti vrstici ali v tem verzu pet poudarjenih zlogov, je zato tudi pet stopic. Torej imamo pred sabo **peterostopni verz**. In ker so te stopice troheji, imenujemo ta stih **peterostopni trohej**. Kako se tedaj imenuje verz, ki ima tri jambe, štiri troheje, šest daktilov, štiri daktila, ni težko uganiti. Poskusite jih sami pravilno imenovati!

Če sestoji verz iz stopic ene same vrste, na primer iz samih jambov ali samih trohejev, kot vidite na zgornjem primeru, potem se taki verzi imenujejo **istostopni stihi**. Če pa se zлага verz z stopic različnih vrst, na primer iz trohejev in daktilov, se taki verzi imenujejo **raznostopni stihi**. Posebej si je treba zapomniti, da se v raznostopnih verzih smejo združevati samo stopice istega ritma, to se pravi: samo rastoče ali pa samo padajoče stopice, torej na primer samo jambi in anapesti (rastoče stopice!), ali pa samo troheji in daktili (padajoče stopice, padajoči ritem!). Zato se jamb = rastoča stopica — in trohej = padajoča stopica — nikdar ne smeta mešati in združevati v enem in istem stihu, ker bi bil to prestoppek proti enakomernosti ritma v verzu! Ritem bi bil na ta način neenoten in razbit! Zato kaj takega v poeziji ni dovoljeno!

Vrste stihov. — Kakor morajo biti ob začetku in v sredi verza stopice popolne, tako je dovoljeno, da so ob koncu popolne ali nepopolne, to se pravi, da se verz more končati s popolno, neokrnjeno stopico, ali pa tudi z okrnjeno, kakršne smo že zadnjič spoznali. Sme jim namreč na koncu manjkati kaka kračina, kak **nepoudarjeni zlog**. Če so stopice ob koncu verza popolne, je tudi verz **popoln** ali **polnoštevilčen** (akatalektičen); če je nepopolna stopica na koncu stiha, je tudi verz **nepopoln** ali **katalektičen**; lahko se pa zgodi, da zadnji popolni stopici v verzu sledi še en **nepoudarjeni zlog** (še ena kračina!); tak verz se pa potem imenuje **nadštevilčen** ali **hiperkatalektičen**. Tale zadnji odvišni nepoudarjeni zlog pa sme slediti samo tik za poudarjenim zlogom. In ker se s poudarjenim zlogom končajo samo rastoče stopice: trohej, anapest, so samo trohejski ali anapestični stihi lahko **nadštevilčni**.

Nekaj primerov!

Polnoštevilni ali akatalektični verz:

Komur pevski duh sem vdihnil.

— — — — —

Nepopolna ali katalektična stiha:

Leti, leti, drobni ptič
na gorenjsko stran!

— — — — —

manjka kračina.

Nadštevilna ali hiperkatalektična vrstica:

Po morju barka plava

— — — — —

tu je več ena kračina.

Odmor. — Najnavadnejše je, da stih obsega eno misel, ki se šele na koncu verza zaključí. Seveda se utegne tudi zgoditi, da misel sega preko enega verza v drugega ali celo še v več nadaljnjih stihov. Mogoče je pa tudi nasprotno, da se misel konča že prej, kje v sredini verza. Zato pa v takem verzu nastane **odmor** ali **pavza**. Tak odmor je pa dvojen: ali nastopi med dvema stopicama (na mejli!), ali pa se pojavi kar v sredi kake stopice. Prvi odmor med dvema stopicama imenujemo **razloka** (razločiti!) ali **diereza**, drugega pa **zareza** ali **cezura** (zaseka!). Zareza pa potemtakem utegne stati za poudarjenim ali pa za nepoudarjenim zlogom v stopici. Prva se imenuje **krepka cezura**, druga **šibka**.

Primer za razloko ali dierezo (med drugo in tretjo stopico):

Vino pije || grof Nikola Zrinjski,
— — — — —

Primer za krepko zarezo ali cezuro (v sredi tretje stopice, sredi spondeja takoj za tretjim poudarjenim zlogom):

Srd mu v srcu kipi, || primerneга išče
orožja,
— — — — —

Primer za šibko cezuro ali zarezo (za nepoudarjenim zlogom):

Ali ker žene me vroča || ljubezen do vsega
človeštva.
— — — — —

Anakruza. — Že iz pesmi, ki jih požete, veste, da ima marsikatera neke vrste **uvajalni zlog** ali nekaj sprednji, **prvi takt** (Vortakt), ki ga imenujemo v poetiki **anakruza**. Ta torej stoji že pred prvo stopico v verzu ali prav za prav še izven verza. Primer:

Ta ni možak, ta ni za rabo,
kdor tujih videl ni ljudi.

— — — — —

Levstik.

(Dalje.)

Med člani fantovskih odsekov

OB SPOMINU BRATA FRANCA PAPSTA

Prežalostno je odjeknila konec meseca januarja vest o smrti bogoslovca — brata Papsta in se z bliskovito naglico širila po vseh Slovenskih goricah. Komu se ni ob tem zasolžilo oko, kdo pač ni bridko zajokal nad tako mladim in nadebudnim življenjem? —

Dragi, ob črnem kruhu si rasteš, ob rožnem vencu si črpal moči za delo, ob težkem delu pa je Tvoje telo omagalo!

Kako smo Te že v duhu gledali, kako nam nosiš novomašniški blagoslov, kako bo prišel na Tvojo besedo sam Bog med nas, kako nam bodo Tvoje posvečene roke dale Njega, ki je rekel sam o sebi: »Jaz sem Pot, Resnica in Življenje!« Že so se pletli venci za Tvojo novo mašo, že je farna cerkev oblekla svatovsko obleko, da Te dostojno sprejme, že so med sabo tekmovali, kdo bo dostojneje pozdravil — novega Kristusovega namestnika na zemlji; takrat pa, namesto da bi naznanili zvonovi prihod novomašnika, so naznanili faranom prihod mrtvaškega voza s Tvojo krsto.

Namesto da bi Ti rojaki poklonili novomašniška darila, so Ti poklonili mrtvaške vence; namesto da bi Te domači gospod župnik sprejel z besedami: »Pozdravljen, novomašnik!«, Te je z boleštno v srcu sprejel z: »Requiem aeternam dona Tibi Domine.«

Kako si bil priljubljen, so pričali venci in cvetje, pričala je to velika množica ljudi, ki so prišli kljub slabemu vremenu ne samo iz domače, ampak tudi iz sosednjih župnij; pričalo je nad 60 tovarišev bogoslovcev in duhovnikov, ki so šli v procesiji živih tja, kjer je večni mir in pokoj...

Srce mi je stiskalo bridka bol, ko sem pred Tvojo rojstno hišo lahko zadnjič pozdravil Tebe, ki si mi bil prijatelj — tako zvest in tako ljub, in Ti poslednjič zaklical prisrčen: Z Bogom!

Solze pa so se pokazale na naših očeh, ko je stopil na prižnico njegov predstojnik gospod dr. Držek in nas pozval k molitvi za pokoj njegove duše s pretresljivimi besedami: »Kralja, kateremu vse živi, pridite, molimo«...

In zopet smo se zbrali v procesijo živih, da ga še spremljamo do groba... »Usmili se me, Gospod« se je razlegalo po svetoandraški fari, dokler ni vzela zemlja, kar je njenega, Kristus pa, kar je Njegovega...

Ganljiv je bil pogled na množico ljudstva, od najmlajših pa do najstarejših, ko se je po blagoslovu Tvojega groba poslavljalo od Tebe Tvoj profesor g. dr. Meško.

»Silnejša od smrti je ljubezen,« smo občutili Tvoji tovariši, ko Ti je v našem imenu zadnjič zaklical preko groba tovariš Zagradlišnik: »Z Bogom, Franček, in na veselo svidenje!«

Koliko si delal med počitnicami, smo zvedeli med slovesom tistih, katere si toliko spodbujal s svojo besedo in jih navduševal s svojim zgledom za naše ideale. S toplimi besedami sta se od Tebe poslovila član fantovskega odseka Fekonja F. in članica deklškega krožka Čuček A.

Po Cerkvi postaja močna naša mladost!

Beseda pa nam je zastala, ko se Ti je zahvaljeval za vso Tvojo veliko delo sam gospod župnik, ki Te je kot učenca ljudske šole učil moliti, ki Ti je bil vodnik in ki je uravnaval Tvoje življenje, da si prišel že skoraj do oltarja. Bog daj, da bi se izpolnila želja njegova, ko je rekel: »Bodi nam odslej pri Bogu vnet priprošnjik!«

Ko smo stali ob Tvojem grobu, ko je padalo cvetje in prst na Tvojo rakev, ko je bila Tvoja rakev orošena s solzami očeta, matere, bratov, sorodnikov in prijateljev, smo imeli občutek, da smo na slovenski Golgoti. Kakor pa na Golgoti še danes stoji križ, na stal tudi na Tvojem grobu, Tvojemu očetu in materi in nam znancem v tolažbo, Tebi pa v odrešenje...

Ivan Kocmut.

SV. TROJICA V SLOV. GORICAH

Bolj skromni smo, pa zato nismo marali dati glasu od sebe. Vendar tudi v naših Slovenskih goricah delamo, da je veselje.

Našega mladinskega tabora v Ljubljani se nas je udeležilo 25 fantov in 25 mladev. Pa potovanje od Sv. Trojice do Ljubljane ni en skok kakor iz šiške v Ljubljano. Ob treh zjutraj smo jo mahnili v Maribor. Štiri ure smo se vozili na lojtrskih vozovih, na enem fantje s krivci, na drugem pa mladi. Veselo se je razlegala naša himna po goricah. V Ljubljani je bil sam dirindaj, pa prav nič spanja. Nastopili smo vsi pri vajah. — Nazaj smo se vso noč vozili in prišli v ponedeljek, ko je opoldne v fari zvonilo, vsi zaprašeni in zaspani domov. Pa še orla na našem praporu smo strili! Pa popolnoma nov je bil, prvič je zletel v tujino. Sedaj so mu krila zopet zrastle. — Na sliki spodaj vidite naše fante, pa nekaj jih še manjka.

Lani smo si nabavili nov salonski drog in novo železno bradljo. Pa denar? E, s sadjem smo kupčevali, pa jabolčnik v sodih vozili v Maribor, pa krompir prodajali, pa nam je še ostalo 5000 din, ki smo jih dali za naš nov prosvetni dom.

Pa svojo orodno vrsto v belih hlačah tudi že imamo. Sicer ni mednarodna, ne vrhunska, korajžna pa le je! Nastopila bo prvič, če Bog da, na naši telovadni akademiji pri Sv. Lenartu in pri Sv. Benediktu na okrožnem taboru.

Tri češke vaje tudi že znamo, pa za prosvetne tekme se pripravljamo. Lani smo dobili veliko diplomo, upamo, da letos tudi. Kdor hoče dobiti lepo telico in druge krasne dobitke, naj pride 29. maja k nam na tombolo, ki jo priredi naš odsek! — Pa še drugič kaj! — Bog živi!

Henrik Šuta, načelnik.

FANTJE IZ ČRNIH REVIRJEV

Danes se že drugič javljamo v »Kresu«. Takoj po taboru smo se vrgli na delo v telovadnici. Uspeh tega dela je bila akademija, ki smo jo priredili 8. dec. skupno z dekljskim krožkom; je prav lepo uspela. Posebno fantje so se dobro odrezali.

Dne 8. jan. pa smo priredili smučansko tekmo, ki je prav tako uspela.

Nato smo se pričeli učiti igro »Pod sovjetsko zvezdo« in jo 5. februarja ob nabito polni dvorani vrgli na deske. Vsi igralci so se resno potrudili. Zato smo vsi zadovoljni, igralci in telovadci, ker bomo z denarjem kupili prožno desko. Z igro bomo šli gostovat na okoliške odre. — Bog živi!

Fantje iz črnih revirjev.

ŠMARTNO PRI LITJI

Šmartno še ni bilo v »Kresu«, kar izhaja. Pa bi kdo mislil, da ne živimo. Bom takoj povedal, kako je z nami, kaj delamo in koliko nas je.

Okrog 32 je rednih članov. Več kot 40 pa je naših mladev, kateri so naša bodočnost in naš ponos. Najmanjših pa je do 45. Poleg vseh teh je še naše starešinstvo in dva častna člana, č. g. dekan in benef. Starman. Vsi ti so naša armada. Torej preko sto.

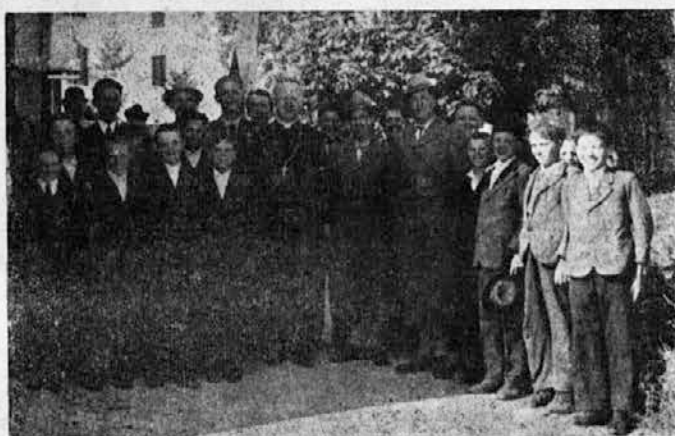
In kdo so naši voditelji?

Do sedaj je kot predsednik vodil našo organizacijo brat Kosov Jožko. Vodil je, moram priznati, vzorno. Žal, da je moral zaradi študija v Ljubljano. Vendar nas še večkrat obišče. Bil je res brat med brati. Čast takim vrlim akademikom! Sedanji predsednik je brat Mrzelj Lojze, zelo značajan in spoštovan član naše organizacije. Njegov pomočnik brat Zupančič Lojze vodi predavanja in tudi sam večkrat predava. Duša odseka je tajnik Stanko Kvaternik. Br. Breznikar Janez pa upravlja blagajno in denar, če ga je kaj seveda. Je dober, ta naš Janez, za blagajnika, le telovadi nerad. Pravi, da je že prestar.

Šport in telesno vzgojo pa vodijo tile »generali«: večjo »gardo« br. France Rozina.

onarji iz odseka svoja poročila; iz njih je bilo razvidno, da je članstvo z odborom vred v svoji organizaciji pridno delalo. Uspehi predavanj predpisane tvarine so razveseljivi. Za predsednika odseka je bil izvoljen naš g. župan Jože Gale. V dokaz, kako je novemu predsedniku fantovski odsek pri srcu, smo priobčili njegovo pismo v lanskem »Kresu«. — Odsek se je udeležil mnogih taborov v bližnji okolici. Bili smo na okrožnem taboru v Šmartnem pri Litiji, na Vahčah, v Hrušici, v Šmarju pri Ljubljani in na I. mladinskem taboru v Ljubljani. Fantovske sestanke imamo redno ob četrtkih zvečer v dvorani. Na sestanke prihaja čez trideset fantov. — Priredili smo dve lepo uspeli akademiji, na praznik sv. Jožefa in

Telovadcem gre kar dobro, saj so na mednarodnem mladinskem taboru dosegli diplomu v nižjem oddelku. Bili so na dvanajstem mestu izmed štiriindvajsetih. Naše mladce vodi br. Breznikar Franci, študent; ima veliko veselje z mladimi. Najmlajše pa obdeluje Grdin Stanko, ki je zelo reden in točen član naše organizacije ter povsod rad dela, čeravno je še mlad.

Duhovno delo pa vrši č. g. Starman Franc. Lepo nam predava o načelih, o veri in duhovnem življenju.

Z geslom: »Zdravega duha v zdravo telo« gremo v novo leto, v bodočnost!

Za praznik sv. Jožefa pripravljamo lepo akademijo. Spomladi pa pojdemo na tekme ter okrožno prireditev v Litiji. V Mariboru pa, bratje, na svidenje in Bog vas živi!

Šmartinski fant.

FANTOVSKI ODSEK NA PREŽGANJEM

Naš fantovski odsek je imel dne 22. decembra 1938. svoj II. redni letni občni zbor. Na tem občnem zboru so podali vsi funkci-

onarji iz odseka svoja poročila; iz njih je bilo razvidno, da je članstvo z odborom vred v svoji organizaciji pridno delalo. Uspehi predavanj predpisane tvarine so razveseljivi. Za predsednika odseka je bil izvoljen naš g. župan Jože Gale. V dokaz, kako je novemu predsedniku fantovski odsek pri srcu, smo priobčili njegovo pismo v lanskem »Kresu«. — Odsek se je udeležil mnogih taborov v bližnji okolici. Bili smo na okrožnem taboru v Šmartnem pri Litiji, na Vahčah, v Hrušici, v Šmarju pri Ljubljani in na I. mladinskem taboru v Ljubljani. Fantovske sestanke imamo redno ob četrtkih zvečer v dvorani. Na sestanke prihaja čez trideset fantov. — Priredili smo dve lepo uspeli akademiji, na praznik sv. Jožefa in

GRAHOVO PRI CERKNICI

Prvikrat se oglašja v »Kresu« naš novi fantovski odsek, prvokrat stopa v stik z vsemi fanti po Sloveniji. V pozdrav vam kličemo: Bog živi!

Prvo gibanje za fantovski odsek se je začelo v avgustu lanskega leta; 11. sept. je bil prvi občni zbor naših mož in fantov; župnijska pisarna je bila polna zavednih katoliških ljudi. Izvolili smo pripravljalni odbor fantovskega odseka, potem pa smo imeli redne tedenske sestanke in se počasi uvažali v društveno življenje. V decembru smo začeli zbirati naraščajnike in mladce; samo navdušenje jih je.

Dne 18. dec. pa je bil ustanovni občni zbor našega novega fantovskega odseka. Ta dan

bo ostal temelj v zgodovini našega društva. Pridobili smo tudi veliko podpornih članov.

V začetku januarja smo končno ustanovili še dekliški krožek. — Tako je bilo ustanovljeno celotno društvo.

Takoj po petdnevem okrožnem tečaju v Cerknici smo začeli s pripravami za igro »Razvalne življenja«. Dne 14. jan. je bila prva skušnja, 29. jan. pa smo že nastopili. Ljudje so bili po igri zelo zadovoljni in so čestitali igralcem.

Tu se moramo javno zahvaliti našemu šol. upravitelju g. Janezu Globokarju in njegovi gospe, ki sta zlasti pri tej naši prireditvi vodila vse priprave z vztrajno požrtvovalnostjo.

Težko pa nam je, ko nimamo svojega doma. Toda trdno upamo, da bomo ob takem navdušenju članstva in razumevanju vsega občinstva kmalu imeli društvene sestanke in prireditve pod lastno streho. V ta namen se že vodijo priprave. Upamo, da bomo z božjo pomočjo dosegli tudi ta uspeh! — Bog živi!

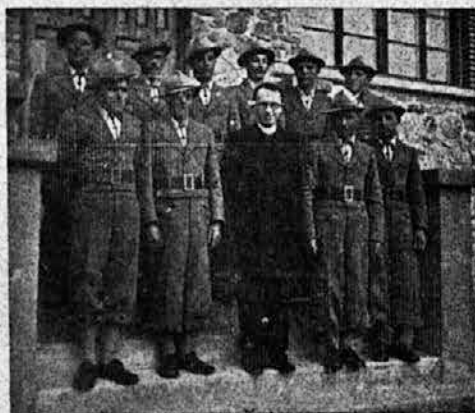
Š. V.

SLOVENSKA BISTRICA

Na svečnico smo priredili z dekliškim krožkom telovadno akademijo. To je bilo veselja, od največjih do najmanjših! Trajala je »komaj« malo manj kot dve uri. Vse skupine so izvajale svoje proste vaje, ki so letos zelo lepe. No, če je preveč pihnilo in je kaka vetrnica odfrčala, kaj za to? Člani smo drog postavili kar na oder, česar si kjer koli ne morejo privoščiti. Da smo spravili na oder našo skoro 400 kg težko bradljo, smo se morali krepko upreti. Upregli smo tudi mikrofona, da je občinstvo opozarjal na program in vabil na velike dni, ki

bodo letos. — Po akademiji je bil kratek družabni večer, ki so se ga udeležili tudi podporni člani in nekateri odlični gostje od drugod. — Bog daj še več takih dni!

Zdaj pa drugo! Dolgoletni bivši predsednik in sedanji podporni član Ivan Jerovšek se nam je oženil. Pri Slomškovem domu smo mu postavili slavalok z napisom: Slovenska tu mladina zbrana vso srečo zlato vošči Vama, na drugi strani pa: Cerkev, Slomškov

dom in pa domača hiša gradijo temelj novega ognjišča. Res so se tam postavili fantje v krojih in br. predsednik je imel na ženina jedrnat nagovor. Seveda so tudi dekleta storila prav isto nevesti, ki je bila skoro do zadnjega njihova predsednica. Udeležili so se nato poročne sv. maše, nakar nas je ravnatelj g. J. Rupnik slikal pri spodnjem vhodu doma kot vidite na sliki. — Mi poznamo svoje. — Bog živi!

Fegic Ignacij.

Novе knjige

Fanny Wibmer - Pedit, štirje zvonarčki. Poslovenil Ivan Čampa 1938. Vrtčeva knjižnica zvezek I. Za božič je izšla v Vrtčevi knjižnici prva mladinska knjiga štirje zvonarčki. Povest nam opisuje zgodbo štirih dečkov med 11. in 16. letom. Je to lepa zgodba, vsa polna doživljajev, izredno živahno pripovedovana, zelo idealna in še nekoliko romantična slika življenja današnjega mladca. Sicer pa popisuje resnično življenje iz današnjih dni in je v splošnem dobra vzgojna povest, pa jo zato našim mladcem — saj je prav zanje pisana — pri-

poročamo. Knjižico je lepo ilustriral Fran Uršič. Prevod se lepo bere.

Dr. Alojzij Odar, Katekizem o katoliški akciji z razlago. Ljubljana 1939. Dr. Alojzij Odar je med katoliškimi Slovenci že znan s svojimi vzgojnimi in versko načelnimi razpravami. Tako je ob koncu preteklega leta napisal tudi pričujočo knjižico, ki v nji govori o katoliški akciji med Slovenci. Sam je imenoval knjižico katekizem z razlago. To se pravi, da nam v knjižici podaja pravila o organiziranju katoliške akcije med nami. Gre pa v knjigi še dalje

in podrobno govori o potrebi KA in o razlikah med KA in verskimi ter katoliškimi društvi. Posebno so zanimiva poglavja, v katerih govori o duhovnikovem opraviilu v KA. Knjižico vsem našim fantom toplo priporočamo, saj jo morajo poznati, ker je naša Zveza fantovskih odsekov pomožna sila katoliške akcije v Sloveniji.

Aleš Ušeničnik, Obris socialnega vprašanja. Naša pot XVII. 1939. Pred kratkim je izšel ta Ušeničnikov obris socialnega vprašanja v zbirki Naša pot, ki jo izdaja katoliška akcija. Starejšim fantom iz naše organizacije so gotovo še v spominu podobne Ušeničnikove knjižice o socialnem vprašanju, saj so iz njih pred desetimi in več leti celo tekmovali pri prosvetnih tekmah. Vendar zaradi tega pričujoča knjižica ni brez pomena, kajti ta knjižica je nastala na podlagi okrožnice papeža Pija XI. Quadragésimo anno, ki govori o sedaj perečem socialnem vprašanju. V socialnem vprašanju so namreč prav v zadnjih desetih letih nastala številna nova težka vprašanja in pojavili so se tudi reševalci tega težkega vprašanja: socializem, fašizem in narodni socializem. Vsa ta nova gibanja v socialnem življenju sodobne Evrope kritično obravnava v pričujoči knjižici in jasno pokaže, da socializem in fašizem ne moreta pravilno in zadovoljivo rešiti težav socialnega vprašanja, marveč pokaže, da je rešitev socialnega vprašanja v prerodu človekove naravi in v popolni preosnovi sedanjih socialnih ustanov. Posebej poudarja važnost katoliške akcije pri reševanju socialnega vprašanja. Knjižica je potemtakem izredno pomembna, zato je potrebno, da jo tudi naši fantje spoznajo in preštudirajo. Knjižica stane 10.— din.

Dr. Andrej Gosar, Gospodarstvo po načrtu, njegove naloge in problemi. V tej razpravi obravnava naš poznani sociolog doktor Andrej Gosar podobna vprašanja kot dr. Ušeničnik v zgoraj omenjeni knjižici. V bistvu se knjižici glede rešitve socialnega vprašanja strinjata, le to je razlika med njima, da dr. Gosar obravnava ta vprašanja bolj s strokovno gospodarskega stališča. Tudi Gosar pokaže najprej dobre in slabe strani liberalnega gospodarstva in njegovo propadanje, obenem pa nakaže naloge novega gospodarstva po načrtu. Tudi to razpravo priporočamo našim fantom. Knjižica stane 8.— din in se naroča pri socialno ekonomskem institutu v Ljubljani.

Kartuzijani in kartuzija Pleterje. Prav ob štiridesetletnici, ko je pleterska posest s samostanom zopet prišla v roke pravih lastnikov kartuzijanov, je izšla ta zanimiva

in res krasno opremljena knjiga, ki prvič med Slovenci razlaga delo in življenje tega znamenitega in že 900 let starega cerkvenega reda. Knjiga je zanimiva tembolj, ker nam opisuje resnično življenje teh samostancev in nam odkriva velike skrivnosti njihovega skritega, a v molitvi in premišljevanju živečega reda. V drugem delu pa nam podaja zgodovino tega samostana izpod Gorjančev vse od njegove ustanovitve pod Hermanom II. Celjskim leta 1403. do danes. Knjiga je izšla tudi v hrvaščini. Priporočamo jo našim odsekom, da spoznajo, kako se tudi v tem burnem in hrupnem življenju naših dni človek lahko povsem posveti svojemu Bogu. Knjiga stane 40.— din, naroča se v Kartuziji Pleterje, p. šent Jernej, Dolensko.

Knjižice št. 126. Salezijanci na Rakovniku so v februarju izdali novo knjižico z naslovom Vražje. V nji zlasti pobijajo vražarstvo današnjih dni, ker ni nič manjše, kakor je bilo v toliko zaničevanem srednjem veku. Knjižica izzveni v misel, da je najboljšo orožje proti vražarstvu naših dni — globoka vera v Boga. Priporočamo!

Izseljenski zbornik izseljenske zbornice v Ljubljani 1938. Izdala družba sv. Rafaela v Ljubljani. Uredil p. Kazimir Zakrajšek.

Lansko leto je družba sv. Rafaela izdala svoj izseljenski koledar. Letos pa je namesto njega izdala izseljenski zbornik z istim namenom, na namreč vzbudi med nami Slovenci doma zanimanje za nad pol milijona ljudi, ki jih ima slovenski narod v tujini. Pričujoča publikacija naj bi bila odsej posebna revija Izseljenske zbornice, ki je bila lani ustanovljena v Ljubljani. Prav tej izseljenski zbornici in njeni ustanovitvi je po veliki večini posvečen pričujoči zbornik. Opozarja pa nas pisatelj tudi na druge stvari, ki nas med letom spominjajo na naše izseljence in obenem na člane našega naroda, ki žive v diaspori na jugu naše države, in tudi na one, ki žive tik za našimi državnimi mejami. Tako nas opozarja na izseljensko nedeljo, na izseljenski kongres in na Izseljenski vestnik, glasilo družbe sv. Rafaela. Končno slede še najrazličnejši podatki o našem izseljevanju v zadnjih dveh letih in o naših izseljencih po svetu. Izseljenski zbornik se zaradi svoje važnosti že sam dovolj priporoča, zato bi bilo prav, da ga naroče tudi naši odseki in z njim seznanijo svoje članstvo. Saj je naša narodna dolžnost, da ne pozabimo svoje lastne krvi za našimi državnimi mejami!

Pojdite k Jožefu! Spisal župnik Jožef M. Seigerschmied. Glasnikova knjižnica XI. zvezek.

Ta knjižica govori v obliki šmarnic o svetem Jožefu večinoma na način, kakor ga katoliška Cerkev časti v svojih litanih. Knjiga je predvsem namenjena za branje v mesecu marcu, saj je ta mesec posvečen prav sv. Jožefu. Za vsak dan je nekaj premišljevanja o sv. Jožefu, dodan pa je tudi

kratek zgled, kako je sv. Jožef temu ali one mu v stiski pomagal. Knjižico krasi slike o sv. Jožefu. Posnete so po starih bakrorezih in leta 1692. Knjižico zlasti priporočamo našim odsekom, saj je praznik sv. Jožefa praznik slovenske katoliške mladine.

F. J.

Urednikovi pomenki

J. S., Maribor. Tvoje prispevke v verzih in prozi sem prejel. Pridejo na vrsto gotovo, toda za sedaj mi prostor še ne dopušča. Ščasoma bo že bolje s prostorom, pa se še kaj oglasi!

J. F. v Celju. Praviš, da si pričel zlagati nekaj stihom podobnega. Dve pesmi si mi tudi poslal za objavo. Iz teh dveh pesmi sem spoznal, da Tvoje delo marsikaj obeta, vendar pesmi »Naš kres« in »Najlepši kraj« še nista zreli za objavo. Misli so v njih dobre in tudi verzi glako teko. Vendar vstavljaš v lepo zvezano tekoče misli nekaj vmesnih misli, ki celoten smisel samo kvarijo. Tudi jezikovno še niso dobre, ker rabiš preveč osebnih zaimek, delaš preveč pravopisnih napak in mnogo nečistih rim. Zato Ti svetujem, beri moje članke prav o ti stvari, skušaj se popraviti in še kaj pošlji.

B. T., Ljubljana, Rakovnik. Tvojo sliko o študentu Tonetu na veliko soboto sem prejel, pa je ne morem objaviti, ker mi primanjkuje prostora in tudi zrela še ni za objavo. Kar preveč je še podobna nekoliko boljši šolski nalogi. Vadi se pa le, morda boš ščasoma kaj napredoval.

J. M., Ljubljana, Rakovnik. Obe Vaši zborni deklamaciji sem prejel in bom eno objavil v maju, drugo v juniju. Sem prav zadovoljen z njima, le nekoliko krajših bi si želel. Še kaj pošljite!

S. J., Ljubljana. Prejel sem Tvojih pet pesmi, ki o njih praviš, da so Tvoji prvenci. To se jim tudi v resnici pozna. V pesmi »Graščak in kmet« si uporabil prenavadno snov in si jo tudi preveč suhoparno in prozaično obdelal, tako da tega še ne moremo imenovati pesem, če se slučajno ujema na koncu verzov nekaj rim. Pesem »V planine« je tudi taka, katere snov je bila že premnogokrat opevana. Zadnje tri pesmi »Naš kraj«, »Večer na kmetih« in »Jutro pri nas« so pa take, kakršne pač začne peti vsak začetnik. Marljivo študiraj poetiko, mnogo se vadi, pa boš ščasoma že spoznal, ali Ti je namenjen pesniški poklic ali ne.

B. T., Ljubljana, Rakovnik. Pisal si mi, da si se ob mojih člankih navdušil za pesmi, pa si mi zato poslal svoj prvi poskus. Praviš, da si jo nekoč že poslal nekemu uredniku, pa je romala v koš. Zato si prenehal s pesmimi, sedaj jih imaš pa že pol ducata. Od njih si mi poslal eno o očnici. Opevaš to belo cvetico iz visokih Kamniških planin. Žal, tudi ta pesem je morala romati v koš, kajti v nji tudi sedaj še nisi našel svojega pravega izraza, tudi jezik in slog Ti delata še velike preglavice. Mnogo, mnogo Ti bo treba še vaditi. Morda mi pošleš še kaj drugih pesmi, pa se bo izmed njih našla katera boljša od te. Le oglasi se!

J. P., Vodice. Prejel sem Tvoj sestavek o tovarištvu in prijateljstvu. Lepe in izpodbudne so Tvoje besede v tem sestavku, toda v »Kresu« je bilo že preveč takih in podobnih objavljenih, zato za Tvojega ni več prostora. Tudi ima članek to napako, da zveni iz njega le preveč Tvoje osebno žalostno kramljanje, namesto da bi bil močan in odločen. Kaj bolj krepkega in udarnega napiši, pa bo gotovo našlo prostora v našem listu.

Drugim sotrudnikom. Ker imam letos izredno mnogo tvarine iz naše organizacije, zato mi vsi sotrudniki, ki ste prispevali kaj proze ali pesmi, oprostite, da zaenkrat še nisem mogel objaviti Vaših stvari. Ščasoma bodo prav gotovo prišle na vrsto vse, ki so primerne za objavo v našem listu.

Vsem fantom naročnikom. Naš »Kres« se je prav lepo dvignil. Sedaj je Vaša dolžnost, fantje, da skrbite, da bo list tudi čimprej plačan. Vsaj v mesecu aprilu naj plačajo vsi tisti, ki so kot posamezniki naročeni na list. Tisti pa, ki imajo naročenih po več izvodov v skupnem zavitku, pa morajo gledati, da bo čimprej plačana vsaj polovica skupne naročnine. Le če boste zvesto izpolnili svojo dolžnost s plačevanjem naročnine, bo mogel »Kres« ostati na ti višini, ki jo je sedaj dosegel, in se tudi še naprej dvigati. Na delo za naš »Kres«! F. J.

Kaj Vam nudi Društvena nabavna zadruga!

Ljubljana, Miklošičeva cesta 7-1.

1. Sukno za fant. kroje Ia	Din 95.—	37. Svinčniki za šminkanje	Din 16.—
2. Sukno za fant. kroje II	« 90.—	38. Šminke razne barve	« 11.—
3. Klobuki za fant. kroje Ia	« 101.—	39. Šminke Lit. K	« 11.—
4. Klobuki za fant. kroje II	« 52.—	40. Šminke Augenliederblau 57 a	« 10.—
5. Krivci za klobuke k fan- tovskim krojem Ia	« 15.—	41. Puder za obraz (roza in rujave barve)	« 10.—
6. Pasovi za fantovske kroje 7. Nogavice za fantovske kro- je vse velikosti	« 58.— « 18.—	42. Puder za lase (raz. barve)	« 11.—
8. Srajce za fant. kroje Ia	« 52.—	43. Srebrni znaki Z. F. O.	« 6.—
9. Srajce za fant. kroje II	« 48.—	44. Alpaka znaki Z. F. O.	« 4.—
10. Telovadne majce št. 1, 2, 3, 4, 5	« 19.—	45. Staležni list (Imenik čla- nov) posamezna pola	« 1.—
11. Črn klot za telov. hlače	« 20.—	46. Bloki za podporno člana- rino	« 3.—
12. Moder klot za mladčevske hlače	« 20.—	47. Blagajniški dnevnik	« 6.—
13. Rujav klot za naraščajske hlače	« 20.—	48. Beležnica za telovadbo	« 4.—
14. Nogavice za mladce vse velikosti	« 15.—	49. Zapisnik sej in občnih zbor- rov (vezan)	« 18.—
15. Modro blago za dekl. kroje 16. Bel rips za bluže	« 90.— « 12.50	50. Tajnik	« 10.—
17. Vezenina za dekliške kroje 18. Čepice za dekliške kroje	« 36.— « 23.—	51. Blagajnik	« 10.—
19. Trakovi za dekliške bluže (3 kom.)	« 6.—	52. Orlovstvo	« 19.—
20. Svilene nogavice za dekliš- ke kroje	« 27.—	53. Mladinske in telovadne igre II. del	3 3.—
20. Ekru rips za kroje mla- denk in gojenk	« 12.50	54. Nagovori pri naraščaju	« 16.—
22. Zavijačke za kroje mladenk 23. Pasovi h krojem mladenk in gojenk	« 37.— « 9.—	55. Naraščajske ure	« 29.—
24. Nogavice za h krojem mla- denk in gojenk št. 7—8	« 4.—	56. Zlata knjiga	« 4.—
25. Nogavice za h krojem mla- denk in gojenk št. 8—9	« 4.50	57. Orlovska pesmarica	« 3.—
26. Nogavice za h krojem mla- denk št. 10—11	« 5.—	58. Spomini Orlovске mladosti	« 3.—
27. Trakovi za kroje mladenk in gojenk (3 kom.)	« 6.—	59. Sprejemni izpit za mladce	« 4.—
28. Telovadne hlače (modre triko dolge)	« 50.—	60. Mala preizkušnja za mladce	« 4.—
30. Pasovi k telov. hlačam	« 8.—	61. Igre za mladce	« 4.—
31. Kopalne hlače št. 2	« 18.—	62. Voj	« 4.—
32. Kopalne hlače št. 3	« 14.—	63. Socialna ekonomija	« 15.—
33. Kopalne hlače št. 4	« 21.—	64. Talna telovadba	« 10.—
34. Slovenski trakovi svileni rips šir. 3 cm	« 10.—	65. Gimnastika	« 12.—
36. Slovenski trakovi svileni rips šir. 5 cm	« 20.—	66. Vadnik	« 20.—
35. Slovenski trakovi svileni rips šir. 7 cm	« 25.—	67. Stori to (vezano)	« 25.—
		68. Stori to (broširano)	« 20.—
		69. Besede življenja (molitve- nik z rdečo obrezo)	« 12.—
		70. Besede življenja (molitve- nik z zlato obrezo)	« 17.—
		71. Goslarica naše ljube Gospe (igra)	« 3.—
		72. K mamici — igra	« 2.—

Tiskovine za vodstvo čebelice.

1. Kako se vodi čebelica	« 2.50
2. Knjiga vlagatelj	« 6.50
3. Blagajniški dnevnik	« 6.50
4. Bloki za vloge	« 7.—
5. Bloki za dvige	« 7.—

IZ UPRAVE: Vsem, ki lista še niso plačali, smo priložili položnice ter jih vljudno prosimo, da se jih blagovolijo poslužiti ter čimprej poslati naročnino. Pripetilo se je več slučajev, da je kdo list naročil in tudi plačal, a ko smo mu ga poslali, nam ga je pošta vrnila s pripombo »Ne sprejme«. Zato prosimo vse, ki lista ne prejemajo v redu, naj nam čimprej sporoče, da poiščemo vzrok tej nerednosti.

UPRAVA KRESA LJUBLJANA 8.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

r. z. z neom. z. - Ljubljana, Miklošičeva c. 6,
v lastni palači

**obrestuje hranilne vloge
najugodnejše.**

Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas
izplačljive, obrestuje
po 4%, proti odpovedi do 5%.

Največji slovenski pupilarnovarni zavod

Mestna hranilnica ljubljska

Stanje vlog preko Din 420,000.000.--
Lastne rezerve nad „ 26,000.000.--
Dovoljuje posojila proti vknjižbi.

Za vse obveze hranilnice jamči

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

Domača slovenska zavarovalnica je VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

v Ljubljani

v last. palači ob Miklošičevi in Masarykovi c.
Telefon 25-21 in 25.22.

PODRUŽNICE IN GLAVNA ZASTOPSTVA:

Celje, Maribor, Zagreb, Split, Sarajevo, Beograd.

KRAJEVNI ZASTOPNIKI

v vseh večjih krajih v Jugoslaviji in vseh župnijah v Sloveniji. Proračuni in informacije brezplačno in brezobvezno.